

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Brüssel, 11. aprill 2024
(OR. en)**

**2023/0076(COD)
LEX 2316**

**PE-CONS 103/1/23
REV 1**

**ENER 720
ENV 1552
CLIMA 673
COMPET 1315
CONSOM 512
FISC 304
CODEC 2605**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MILLEGA MUUDETAKSE MÄÄRUSI
(EL) NR 1227/2011 JA (EL) 2019/942, ET PARANDADA LIIDU KAITSET TURUGA
MANIPULEERIMISE EEST ENERGIA HULGIMÜÜGITURUL**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2024/...,**

11. aprill 2024,

**millega muudetakse määrusi (EL) nr 1227/2011 ja (EL) 2019/942,
et parandada liidu kaitset turuga manipuleerimise eest energia
hulgimüügiturul**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 293, 18.8.2023, lk 138.

² Euroopa Parlamendi 29. veebruari 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. märtsi 2024. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et konkurents elektri ja gaasi siseturul oleks avatud ja aus ning et turuosalistele oleks tagatud võrdsed võimalused, peavad energia hulgimüügiturud olema terviklikud ja läbipaistvad. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1227/2011³ on kehtestatud kõnealuse eesmärgi saavutamise terviklik raamistik. Et suurendada üldsuse usaldust energia hulgimüügiturgude toimimise vastu ja kaitsta tulemuslikult liitu turu kuritarvitamise eest, tuleks muuta määrust (EL) nr 1227/2011, et tagada veelgi rohkem läbipaistvust ja suurendada järelevalvesuutlikkust, aidates seeläbi kaasa energiahindade stabiliseerimisele ja tarbijate kaitsmisele, ning tagada võimalike piiriüleste turukuritarvituste juhtumite tulemuslikum uurimine ja meetmete täitmise tagamine, kõrvaldamaks praeguses raamistikus tuvastatud puudused.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

- (2) Energia hulgimüügiturgudel kaubeldavatel finantsinstrumentidel, sealhulgas energiatuletisinstrumentidel, on üha suurem tähtsus. Kuna finantsturud ja energia hulgimüügiturud on omavahel üha tihedamalt seotud, tuleks määrus (EL) nr 1227/2011 viia paremini kooskõlla finantsturge käsitlevate liidu õigusaktidega, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 596/2014,⁴ sealhulgas turuga manipuleerimise ja siseteabe määratluste osas. Määruses (EL) nr 1227/2011 esitatud turuga manipuleerimise määratlust tuleks seega muuta, et see oleks kooskõlas määruse (EL) nr 596/2014 artikliga 12. Selleks tuleks muuta määruses (EL) nr 1227/2011 sätestatud turuga manipuleerimise määratlust, et hõlmata mis tahes tehingu sõlmimist või kauplemiskorralduse andmist, selle muutmist või tühistamist, aga ka mis tahes muud energia hulgimüügitoodetega seotud tegevust, mis annab või tõenäoliselt annab valesid või eksitavaid teateid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta; millega üks isik või mitu koostööd tegevat isikut kindlustavad või tõenäoliselt kindlustavad ühe või mitme energia hulgimüügitoota hinna kunstlikul tasemel hoidmise, või mille puhul kasutatakse fiktiivseid vahendeid või muud liiki pettust või võtteid, millega antakse või tõenäoliselt antakse valesid või eksitavaid teateid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta. Sellega seoses, pidades silmas kooskõla määrusega (EL) nr 596/2014, peaks energia hulgimüügitoodetega seotud „mis tahes muu tegevuse“ mõiste hõlmama muu hulgas selliseid toiminguid nagu noteeringutega ülejutamise, kauplemisaktiivsuse moonutamine või süüteimpulsi andmine.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

- (3) Samuti tuleks muuta siseteabe määratlust, et see oleks kooskõlas määrusega (EL) nr 596/2014. Juhul kui siseteave puudutab mitmest etapist koosnevat protsessi, võib nii iga sellise etapiga kui ka kogu protsessiga seotud teave olla siseteave. Pikaajalise protsessi vaheetapp võib iseendast kujutada teatavate asjaolude kogumit või teatavat sündmust, mis on ilmnenu või mille ilmnemist või toimumist võib antud ajahetkel olemasolevate tegurite üldise hindamise põhjal oodata. Seda ei tohiks siiski tõlgendada selliselt, et nimetatud asjaolude kogumi või sündmuse kogu mõju asjaomaste energia hulgimüügitoodete hinnale tuleb arvesse võtta. Pikaajalise protsessi vaheetappi iseloomustavat teavet tuleks pidada siseteabeks, kui see vastab eraldi võetuna käesolevas määru ses siseteabele kehtestatud kriteeriumidele.
- (4) Käesolev määru s ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) nr 648/2012,⁵ (EL) nr 596/2014, (EL) nr 600/2014⁶ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL⁷ kohaldamist ega liidu konkurentsioiguse kohaldamist käesoleva määru sega hõlmatud tegevuse suhtes.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määru s (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määru s (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

- (5) Teabe jagamine riiklike reguleerivate asutuste ja liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutuste vahel on keskne osa koostööst, mis on seotud käesoleva määruse võimalike rikkumiste ja nende avastamisega seoses energia hulgimüügiturgude ja finantsturgudega. Pidades silmas määruse (EL) nr 596/2014 kohast teabevahetust pädevate asutuste vahel riigi tasandil, peaksid riiklikud reguleerivad asutused jagama saadud asjakohast teavet liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutustega ja riiklike konkurentsiasutustega.
- (6) Kui Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Ametiga (edaspidi „amet“) jagatud teave ei ole või enam ei ole äri või julgeoleku seisukohast tundlik, peaks ametil olema võimalik teha see teave turuosalistele ja laiemale avalikkusele juurdepääsetaval viisil kättesaadavaks, et sellega aidata suurendada teadmisi energia hulgimüügiturgude kohta. See peaks hõlmama ameti võimalust teha avalikuks koonddteavet organiseeritud turgude, siseteabeplatvormide ja registreeritud aruandlusmehhanismide kohta kooskõlas kohaldatavate andmekaitsealaste õigusaktidega, et parandada energia hulgimüügiturgude läbipaistvust ja tingimused, et see ei moonuta konkurentsi kõnealustel energiaturgudel.

- (7) Ametil peaks olema võimalik teha oma äriselt mittetundlik kaubandusandmebaas teaduslikel eesmärkidel kättesaadavaks, järgides konfidentsiaalsusnõudeid, et sellega aidata suurendada teadmisi energia hulgimüügiturgude kohta, kui ametiga jagatud teave ei ole, või enam ei ole, ärisest seisukohast tundlik. Selle eesmärk on aidata luua kindlustunnet ja toetada teadmiste suurendamist energia hulgimüügiturgude toimimise kohta. Amet peaks kehtestama ja üldsusele kättesaadavaks tegema reeglid selle kohta, kuidas ta kavatses teha teabe teaduslikul ja läbipaistvuse eesmärgil kättesaadavaks õiglasel ja läbipaistval viisil.
- (8) Selleks et veelgi suurendada turu läbipaistvust liidu energia hulgimüügiturgudel ja aidata kaasa liidu ühisele energiaandmete strateegiale, peaks amet arendama välja ja haldama digitaalset teabekeskust, mis sisaldab teavet liidu energia hulgimüügituru andmete kohta (edaspidi „teabekeskus“). Amet peaks tegema avalikuks kasutajasõbralikul viisil osa teabest, mida ta käesoleva määruse kohaselt kogub, teabe börsiväliste energia hulgimüügilepingute, elektrienergia ostulepingute ja hinnavahelepingutega kauplemise kohta. Teabekeskuse abil avalikuks tehtud andmete suhtes tuleks kohaldada käesolevat määrust ja kohaldatavaid andmekaitsealaseid õigusakte.

- (9) Organiseeritud turud, mis tegelevad direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15 määratletud finantsinstrumentidena käsitatavate energia hulgimüügitoodetega kauplemisega, peaksid saama nõuetekohase tegevusloa vastavalt kõnealuse direktiivi nõuetele.
- (10) Kauplemistehnoloogia kasutamine on viimase kümnendi jooksul märkimisväärselt kasvanud ja seda kasutatakse üha enam ka energia hulgimüügiturgudel. Paljud turuosalisel kasutavad algoritmkauplemist ja algoritmipõhiseid välgukauplemistehnikaid, kus inimese sekkumine on minimaalne või puudub üldse. Nendest tavadest tulenevaid riske tuleks käsitleda määruses (EL) nr 1227/2011.
- (11) Määruse (EL) nr 1227/2011 kohaste aruandluskohustuste täitmine ja ametile esitatavate andmete kvaliteet on äärmiselt oluline selleks, et tagada tulemuslik järelevalve ja võimalike rikkumiste avastamine kõnealuse määruse eesmärgi saavutamiseks. Kauplemisandmete kvaliteedi, vormingu, usaldusväärsuse ja kulude ebaühtsus mõjutab negatiivselt läbipaistvust, tarbijate kaitset ja turu tõhusust. Ametile esitatav teave peab olema täpne ja täielik, et amet saaks oma ülesandeid ja funktsioone tulemuslikult täita.

- (12) Selleks et parandada ameti järelevalvet energia hulgimüügituru üle ja muuta andmete kogumine täielikumaks, tuleb praegust aruandluskorda parandada. Kogutavaid andmeid tuleks laiendada, et kõrvaldada andmete kogumise lüngad ning hõlmata liidetud turud, uued tasakaalustamisturgude lepingud, jaotatud ülekandevõimsus ja tooted, mida on võimalik tarnida liidus. Organiseeritud turgudelt tuleks nõuda, et nad teeksid ametile kättesaadavaks korralduste registriga seotud andmed või võimaldaksid taotluse korral ametil viivitamata korralduste registrile juurde pääseda. Korralduste registri pakkujaid tuleks samuti käsitada ametialaselt tehinguid vahendavate isikutena, kelle suhtes kehtib kohustus jälgida käesoleva määruse kahtlustatavaid rikkumisi ja neist teatada.
- (13) Turuosaliste teabe esitamise kohustus tuleks viia miinimumini nõutava teabe kas täielikult või osaliselt olemasolevatest allikatest kogumise kaudu, kui see on võimalik. Turuosalised ei suuda organiseeritud turu andmeid hõlpsalt registreerida või esitada, mistõttu asjaomased organiseeritud turud või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud peaksid tegema organiseeritud turu andmed ametile kättesaadavaks.

- (14) Käesoleva määruse raames toimuv isikuandmete töötlemine, näiteks asjaomaste riiklike asutuste vahel toimuv isikuandmete vahetamine või edastamine ning riiklike reguleerivate asutuste aruandlus, tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁸ ning amet peaks teavet vahetama või edastama vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725⁹.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (15) Siseteabeplatvormidel peaks olema oluline roll siseteabe tulemuslikul avalikustamisel. Siseteabe avalikustamine spetsiaalsetel siseteabeplatvormidel peaks olema kohustuslik, et teha teave kergesti kättesaadavaks ja suurendada läbipaistvust. Turuosalisel võivad siseteabe avalikustamiseks jätkuvalt kasutada ka muid kanaleid, sealhulgas turuosaliste veebilehti. Selleks et tagada usaldus siseteabeplatvormide vastu, tuleks neile anda tegevusluba vastavalt käesolevale määrusele. Siseteabeplatvormid, sealhulgas need, kelle amet on rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014¹⁰ artikli 11 alusel registreerinud, peaksid järgima tegevusloa andmise nõudeid ja andmekaitsealaseid õigusakte. Ametil peaks olema õigus teatavatel juhtudel selline tegevusluba kehtetuks tunnistada, järgides samal ajal Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/942¹¹ artikli 14 lõigetes 6, 7 ja 8 osutatud menetluslikke tagatisi. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine ei tohiks takistada üksust taotlemast ametilt uut siseteabeplatvormi tegevusluba. Ameti rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014 kohaselt registreeritud ja ameti siseteabeplatvormide loetellu kantud siseteabeplatvormidel peaks olema lubatud tegevust jätkata seni, kuni amet on teinud otsuse tegevusloa andmise kohta vastavalt käesolevale määrusele. Siseteabeplatvormidel peaksid olema mehhanismid, mis võimaldavad siseteabearuandeid kiiresti ja tulemuslikult kontrollida. Sellise mehhanismi väljatöötamisel võivad siseteabeplatvormid kaasata turuosalisi.

¹⁰ Komisjoni 17. detsembri 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1348/2014, milles käsitletakse andmete esitamist ja millega rakendatakse energia hulgimüügituru terviklikkust ja läbipaistvust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 8 lõikeid 2 ja 6 (ELT L 363, 18.12.2014, lk 121).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/942, millega asutatakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ELT L 158, 14.6.2019, lk 22).

- (16) Et ühtlustada ja tulemuslikumaks muuta andmete esitamist ametile, tuleks teave esitada registreeritud aruandlusmehhanismide kaudu ning amet peaks vastavalt käesolevale määrusele andma neile tegevusloa. Registreeritud aruandlusmehhanismid, sealhulgas need, kelle amet on rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014 artikli 11 alusel registreerinud, peaksid järgima tegevusloa andmise nõudeid ja andmekaitsealaseid õigusakte. Amet peaks pidama temalt tegevusloa saanud registreeritud aruandlusmehhanismide registrit. Ametil peaks olema õigus teatavatel juhtudel selline tegevusluba kehtetuks tunnistada, järgides samal ajal määruse (EL) 2019/942 artikli 14 lõigetes 6, 7 ja 8 sätestatud menetluslikke tagatisi. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine ei tohiks takistada üksust taotlemast ametilt uut registreeritud aruandlusmehhanismi tegevusluba. Rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014 alusel ameti registreeritud ja ameti registreeritud aruandlusmehhanismide loetellu kantud registreeritud aruandlusmehhanismidel peaks olema lubatud tegevust jätkata seni, kuni amet on teinud otsuse tegevusloa andmise kohta vastavalt käesolevale määrusele. Registreeritud aruandlusmehhanismidel peaksid olema mehhanismid, mis võimaldavad tehinguaruandeid tulemuslikult kontrollida. Selliste mehhanismide väljatöötamisel võivad registreeritud aruandlusmehhanismid kaasata turuosalisi.
- (17) Hõlbustamaks järelvalvet, et avastada võimalikku siseteabel põhinevat kauplemist, tuleb siseteabe kogumine viia kooskõlla kauplemisandmete esitamise praeguste protsessidega.

- (18) Ametialaselt tehinguid vahendavad või täitvad isikud on kohustatud teatama kahtlastest tehingutest, millega rikutakse määrust (EL) nr 1227/2011 seoses siseteabel põhineva kauplemise ja turuga manipuleerimisega, ning selleks et suurendada selliste rikkumiste eest karistamist, peaksid nad olema kohustatud teatama kahtlastest korraldustest ja siseteabe avaldamise kohustuse võimalikest rikkumistest. Otsese elektroonilise juurdepääsu võimaldajaid ja korralduste registri pakkujaid tuleb käsitada ametialaselt tehinguid vahendavate isikutena.
- (19) Komisjoni määrusega (EL) 2015/1222¹² on ette nähtud võimalus kolmandate riikide osalemiseks liidu elektrisektori ühtses järgmise päeva turu ja päevasisese turu mehhanismis. Kuna turgude liitmise korraldajad kasutavad ostu- ja müügipakkumiste optimaalseks sobitamiseks konkreetset algoritmi, võib see viia selleni, et kauplemiskorraldusi antakse kolmandas riigis, mis osaleb liidu ühtses järgmise päeva turu ja päevasisese turu mehhanismis, kuid tulemuseks on leping elektrienergia tarnimiseks liidus. Selliste kauplemiskorralduste andmine kolmandates riikides, mis osalevad liidu ühtses järgmise päeva turu ja päevasisese turu mehhanismis, mille tulemuseks võib olla tarne liidus, peaks kuuluma käesoleva määruse kohase energia hulgimüügitoodete määratluse alla.

¹² Komisjoni 24. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised (ELT L 197, 25.7.2015, lk 24).

- (20) Selleks et saada täpne, objektiivne ja usaldusväärne hinnang liitu suunduvate veeldatud maagaasi (LNG) tarnete hinna kohta, peaks amet koguma kõiki LNG-turu andmeid, mis on vajalikud, et määrata LNG päevane hinnanguline hind ja LNG võrdlusalus. LNG hinnanguline hind ja LNG võrdlusalus tuleks määrata kõigi tehingute alusel, mis on seotud LNG-tarnetega liitu. Ametil peaks olema õigus koguda asjaomaseid turuandmeid kõigilt LNG liitu tarnimisega tegelevatelt osalistelt, kes peaksid esitama ametile kõik LNG-turu andmed nii reaaliajalähedaselt kui tehniliselt võimalik kas pärast tehingu sõlmimist või pärast tehingu tegemiseks ostu- või müügipakkumise esitamist. Ameti tehtav LNG hinnangulise hinna määramine peaks hõlmama kõige täielikumad andmekogumit liitu suunduvate LNG-tarnete kohta, sealhulgas tehingute hindu ning ostu- ja müügipakkumiste hindu. Avaldades iga päev selle objektiivse LNG hinnangulise hinna ja selle kindlakstehtud erinevuse võrreldes turu muude võrdlushindadega LNG võrdlusaluse näol, sillutatakse teed selle hinna vabatahtlikule kasutuselevõtule võrdlushinnana turuosaliste lepingutes ja tehingutes. Kui LNG hinnanguline hind ja LNG võrdlusalus on kasutusele võetud, võiksid neist saada ka selliste tuletislepingute viitemäärad, mida kasutatakse LNG hinna või LNG hinna ja muude gaasihindade vahega seotud riskide maandamiseks.

- (21) Ülesannete ja kohustuste delegeerimine võib olla tulemuslik vahend dubleerimise vältimiseks ja koostöö edendamiseks ning selle eesmärk on turuosaliste koormuse vähendamine. Seepärast tuleks sellise delegeerimise jaoks ette näha selge õiguslik alus. Riiklikel reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik delegeerida ülesandeid ja kohustusi teisele riiklikule reguleerivale asutusele või ametile delegaatide eelneval nõusolekul. Riiklikel reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik kehtestada eritingimusi ja piirata delegeerimise ulatust sellega, mis on vajalik piiriüleste turuosaliste või kontsernide tulemuslikuks järelevalveks. Delegeerimisel tuleks järgida põhimõtet, mille kohaselt antakse pädevus asutusele, millel on kõige paremad võimalused asjaomases küsimuses meetmete võtmiseks.
- (22) Riiklike reguleerivate asutuste ja koostööameti ülesannete täitmist käsitlevate normidega tuleks tagada, et nii palju kui võimalik välditakse huvide konflikte.

- (23) Vaja on ühtset ja tugevamat raamistikku, et vältida turuga manipuleerimist ja muid määruse (EL) nr 1227/2011 rikkumisi liikmesriikides. Selleks et tagada määruse (EL) nr 1227/2011 rikkumise korral kõigis liikmesriikides haldustrahvide järjepidev kohaldamine, tuleks kõnealuses määruses kehtestada loetelu haldustrahvidest ja teistest haldusmeetmetest, mida riiklikud reguleerivad asutused peaksid saama rakendada, samuti loetelu kriteeriumidest kõnealuste haldustrahvide määrade kindlaksmääramiseks. Eelkõige peaks olema võimalik konkreetsel juhul määratavate haldustrahvide summal ulatuda käesolevas määruses sätestatud maksimumtasemeni. Käesolev määrus ei piira siiski liikmesriikide võimalust kehtestada juhtumipõhiselt väiksemaid haldustrahve. Karistused määruse (EL) nr 1227/2011 rikkumise eest peaksid olema proportsionaalsed, mõjusad ja heidutavad ning kajastama rikkumise liiki, võttes arvesse **ne bis in idem** põhimõtet. Haldustrahvide kohaldamisel ja avaldamisel tuleks austada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „põhiõiguste harta“) sätestatud põhiõigusi. Haldustrahvid ja teised haldusmeetmed on tulemusliku nõuete täitmise tagamise korra täiendavad osad. Energia hulgimüügituru ühtlustatud järelevalve eeldab riiklike reguleerivate asutuste ühtset lähenemisviisi. Riiklikele reguleerivatele asutustele on vaja anda asjakohased vahendid, et nad saaksid täita oma ülesandeid.

- (24) Kui turuosaline, kelle elu- või asukoht ei ole liidus, tegutseb liidus, peaks ta määrama isiku, kes teda liidus esindab. See esindaja tuleks määrata sõnaselgelt turuosalise kirjaliku volitusega, millega esindajale antakse luba turuosalise nimel tegutseda. Riiklikel reguleerivatel asutustel või ametil peaks olema võimalik arutada esindajaga küsimusi, mis on seotud käesolevas määruses sätestatud kohustustega.
- (25) Seni on määruse (EL) nr 1227/2011 kohaste tegevuste järelevalve ja nõuete täitmise tagamine olnud liikmesriikide ülesanne. Turu kuritarvitamine on üha piiriülesem ja mõjutab sageli mitut liikmesriiki. Piiriülese turukuritarvituse juhtumite vastased täitemeetmed võivad tekitada jurisdiktsiooniga seotud probleeme seoses selle riikliku reguleeriva asutuse kindlakstegemisega, kes oleks asjaomase uurimise läbiviimiseks kõige sobivam.
- (26) Nõuete täitmise tagamise seisukohast on eriti problemaatilised ka turukuritarvituse juhtumid, mis hõlmavad mitut piiriülest elementi ja turuosalisi, kelle asukoht on kolmandates riikides. Praegune järelevalvesüsteem ei sobi soovitud turuintegratsiooni taseme jaoks. Sellise mehhanismi puudumine, mis tagaks parimad võimalikud järelevalveotsused piiriüleste juhtumite puhul, kus riiklike reguleerivate asutuste ja ameti ühistegevus nõuab praegu keerulisi korraldusi ja järelevalvekord on ebaühtlane, vajab lahendamist. Seda liiki turukuritarvituse juhtumite jaoks on vaja kehtestada tõhus ja tulemuslik järelevalve- ja uurimiskord, mida ei saa nende kogu liitu hõlmavate omaduste tõttu teha üksnes liikmesriikide meetmetega.

- (27) Määruse (EL) nr 1227/2011 piiriülese mõõtmega rikkumisi tuleks uurida liidu tasandil ühtse menetlusena. Samuti saab selliseid uurimisi paremini läbi viia liidu tasandil, kuna nende mõju ulatub liikmesriigi territooriumist väljapoole. Piiriüleste juhtumite keerukus ja vajadus tagada kõnealuste juhtumite jaoks piisavad vahendid nõuavad ameti osalemist, eelkõige integreeritumal energia hulgimüügiturul. Alates määruse (EL) nr 1227/2011 jõustumisest on amet saanud palju kogemusi liidu energia hulgimüügiturgude järelevalves ja nende kohta asjakohaste andmete kogumises, et tagada turgude terviklikkus ja läbipaistvus. Nendele kogemustele tuginedes tuleks ametile anda volitused viia läbi uurimisi, et võidelda määruse (EL) nr 1227/2011 rikkumiste vastu, sealhulgas nimetada ametisse sõltumatu uurija ameti siseselt. Amet peaks selliseid uurimisi teostama koostöös riiklike reguleerivate asutuste ja muude asjaomaste asutustega, et toetada ja täiendada nende tegevust nõuete täitmise tagamisel ning võtta arvesse **ne bis in idem** põhimõtet. Lisaks peaksid asjaomased riiklikud reguleerivad asutused ameti uurimise läbiviimise käigus vajaduse korral üksteisega koostööd tegema, et ametit aidata. Oma volituste kasutamisel peaks ametil olema võimalik vajaduse korral prioriseerida juhtumeid, millel on suurim piiriülene mõju.
- (28) Selleks et täita talle antud uusi kohustusi, eelkõige neid, mis on seotud suuremate uurimisvolitustega piiriüleste juhtumite korral, peaks ametil olema piisavad ressursid, sealhulgas vajalikud töötajad.

- (29) Peamine kriteerium, mille alusel tehakse kindlaks, kas juhtumil on piiriülene mõõde, on seotud energia hulgimüügitoodete tarnimisega teatavas hulgas liikmesriikides. Tehnilistel põhjustel on siiski juhtumeid, kus energia hulgimüügitoodete tarnimise geograafilist asukohta ei ole võimalik kindlaks teha. Näiteks kui energia hulgimüügitoodete tarne toimub või eeldatavasti toimub pakkumispirkonnas, mis hõlmab vähemalt kahe liikmesriigi territooriumi või territooriumi osa päevasisesel ja järgmise päeva elektri hulgimüügiturul, ei ole täpset tarnekohta selles pakkumispirkonnas võimalik kindlaks teha. Sama kehtib energia hulgimüügitoodete tarne kohta, mis toimub või eeldatavasti toimub vähemalt gaasivarustuse tasakaalustusalas, mis hõlmab kahe liikmesriigi territooriumi või territooriumi osa. Tagamaks, et amet tegutseb reaalselt piiriülestel juhtudel, mitte juhtudel, millel on üksnes riigisisene mõõde, tuleks energia hulgimüügitoodete tarnimist pakkumispirkonnas või tasakaalustusalas, mis hõlmab vähemalt kahe liikmesriigi territooriumi, käsitada tarnimisena ühes liikmesriigis. Asjaomastele riiklikele reguleerivatele asutustele peaks siiski jääma lisaks õigus taotleda ameti kaasamist piiriüleste elementidega seotud juhtumitesse vastavalt käesolevale määrusele ning õigus väljendada vastuseisu vastavalt käesolevale määrusele.

- (30) Ametil peaks olema õigus teostada mis tahes vajalikke uurimisi, viies läbi kohapealseid kontrole, võttes ütlusi, samuti esitades uuritavatele isikutele lihttaotluse või otsuse vormis teabenõudeid, kui määruse (EL) nr 1227/2011 kahtlustatavatel rikkumistel on selge piiriülene mõõde. Kohapealsete kontrollide tulemuslikkuse tagamiseks peaks ameti ametnikel ja isikutel, keda amet on volitanud või määranud kohapealset kontrolli tegema, olema õigus siseneda ettevõtjate ettevõtlusruumidesse, kus võidakse hoida äridokumente, ning uurimisega seotud juhatajate, tegevjuhtide või teiste töötajate eravaldustesse. Eravalduse uurimine kohapealse kontrolli käigus peaks siiski põhinema ameti põhjendatud otsusel ja vajama riikliku õigusasutuse eelnevat luba.
- (31) Kohapealsete kontrollide tegemisel ja uuritavatele isikutele teabenõuete esitamisel peaks amet tegema tihedat ja aktiivset koostööd asjaomaste riiklike reguleerivate asutustega, kes peaksid andma ametile vajalikku abi, sealhulgas juhul, kui isik keeldub kohapealsest kontrollist või taotletud teabe esitamisest. Lisaks peaks ameti ametnikel ja isikutel, keda amet on volitanud või määranud kohapealset kontrolli läbi viima, olema kohapealse kontrolli läbiviimise käigus õigus paigaldada ettevõtlusruumidesse kohapealse kontrolli teostamiseks vajalikuks ajaks pitsereid. Üldjuhul ei tohiks pitsereid paigaldada kauemaks kui 72 tunniks, välja arvatud igakülselt põhjendatud juhtudel. Lisaks peaks kohapealset kontrolli teostavatel ametnikel olema õigus nõuda kohapealse kontrolli sisu ja eesmärgi seisukohalt asjakohast teavet.

- (32) Ametil peaks olema õigus määrata karistusmaksleid, et tagada piiriülese uurimise raames tehtud kohapealseid kontrolle ja tema teabenõudeid käsitlevate otsuste järgimine. Ametil ei tohiks siiski olla õigust määrata trahve. Ameti määratav karistusmaks peaks olema proportsionaalne, mõjus ja hoiatav, et tagada tõhus piiriülene uurimine. On oluline, et ameti poolt uuritavate isikute menetluslikke tagatise ja põhiõigusi austataks täielikult. Ameti mis tahes tegevus peaks olema proportsionaalne ning tagama nõuetekohase menetluse ja isiku kaitseõigused. Uuritavate isikute esitatud teabe konfidentsiaalsust tuleks kaitsta ja sellist teavet tuleks vahetada kooskõlas kohaldatavate liidu andmekaitseenormidega.
- (33) Iga uurimise lõpus peaks amet koostama uurimisaruande, sealhulgas oma järeldused ja kõik tõendid, millel need järeldused põhinevad. Uurimisaruanne tuleks esitada asjaomase liikmesriigi reguleerivatele asutustele, kes peaksid omakorda võtma vajalikud täitemeetmed, sealhulgas, kui see on asjakohane, määrama trahvid, vastavalt käesolevale määrusele ja riigisisesele õigusele, ilma et see piiraks nende ainupädevust teha kindlaks, kas rikkumine on toime pandud. Riiklikud reguleerivad asutused peaksid tegema kõik endast oleneva, et tagada ameti uurimisaruannete suhtes asjakohaste järelmeetmete võtmine.

- (34) Amet peaks korrapäraselt teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu oma piiriülese uurimisega seotud tegevusest. Selleks peaks amet esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt oma uurimisaruannete kokkuvõtted. Kokkuvõtted tuleks esitada üldistatud ja anonüümitud kujul ning neid tuleks käsitleda konfidentsiaalsena, muu hulgas pidades silmas vajadust kaitsta kõnealuste piiriüleste uurimiste eesmärgi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1049/2001¹³.
- (35) Kõik ameti poolt käesoleva määruse alusel vastu võetud otsused, sealhulgas otsused, millega amet on määranud karistusmaks, peaks läbi vaatama Euroopa Liidu Kohus. Käesolev määrus ei piira riiklike kohtute pädevust vaadata läbi pädevate riiklike asutuste poolt käesoleva määruse kohaselt vastu võetud otsused, näiteks riiklike õigusasutuste antavad load, mis on seotud ameti tehtavate kohapealsete kontrollidega, või väited karistusmaksete täitmisele pööramist käsitlevate riigisiseste normide rikkumise kohta.
- (36) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eeskätt põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning sama rikkumise eest teistkordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu, ning seda tuleb tõlgendada ja kohaldada kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

- (37) Selleks et sätestada käesoleva määruse tulemuslikkuse tagamiseks vajalikud üksikasjad, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat määrust, ühtlustades asjakohased mõisted käesolevas määruses sätestatud juhtudel, et tagada kooskõla muu asjaomase liidu õigusega finantsteenuste ja energeetika valdkonnas, ja ajakohastades neid määratlusi üksnes energia hulgimüügituru edaspidise arengu arvessevõtmise eesmärgil, ning selleks, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks vahendid, mille abil peavad siseteabeplatvormid ja registreeritud aruandlusmehhanismid täitma oma vastavaid kohustusi, määrates kindlaks tegevusloa kehtetuks tunnistamise menetluse üksikasjad ja korrahase asendamise menetluse üksikasjad ning asjakohased menetluslikud tagatised, ning kehtestades riiklike iseärasusi arvesse võttes miinimumkünnised selliste sündmuste kindlakstegemiseks, mis nende avalikuks tegemise korral mõjutaksid tõenäoliselt märkimisväärselt energia hulgimüügitoodete hindu. Selliste künniste kehtestamisel peaks komisjon kaaluma kooskõla tagamist muu asjaomase liidu õigusega finantsteenuste ja energeetika valdkonnas. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

¹⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (38) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁵.
- (39) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt parandada liidu kaitset turuga manipuleerimise eest energia hulgimüügiturul, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Artikkel 1
Määruse (EL) nr 1227/2011 muutmine

Määrust (EL) nr 1227/2011 muudetakse järgmiselt.

- 1) Viited määrustele (EÜ) nr 713/2009 ja (EÜ) nr 714/2009 ning direktiivile 2003/6/EÜ asendatakse järgmisega:
 - a) artikli 16 lõikes 6 asendatakse viide „Määruse (EÜ) nr 713/2009 artikli 15 lõike 1“ viitega „Määruse (EL) 2019/942 artikli 22 lõike 5“;
 - b) artikli 2 punkti 1 teise lõigu punktis a, artikli 4 lõigetes 5 ja 6, artikli 6 lõike 2 punktis d ning artikli 8 lõike 6 teises lõigus asendatakse viited määrusele (EÜ) nr 714/2009 viidetega määrusele (EL) 2019/943 asjaomases käändes;
 - c) artikli 1 lõike 3 esimeses lõigus ja artikli 16 lõike 2 teises lõigus asendatakse viited „direktiivi 2003/6/EÜ artiklit 9“ viidetega „määruse (EL) nr 596/2014 artiklit 2“;
 - d) artikli 2 punktis 9 asendatakse viide „direktiivi 2003/6/EÜ artiklis 11“ viitega „määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 22“;
 - e) artikli 16 lõike 3 punktis b asendatakse viited „direktiivi 2003/6/EÜ“ ja „kõnealuse direktiivi artiklit 9“ vastavalt viidetega „määruse (EL) nr 596/2014“ ja „kõnealuse määruse artiklit 2“.

2) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesolevat määrust kohaldatakse energia hulгимүүгитoodetega kauplemise suhtes. See ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) nr 648/2012*, (EL) nr 596/2014** ja (EL) nr 600/2014*** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL**** kohaldamist direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15 määratletud finantsinstrumentidega seotud tegevuse suhtes ega liidu konkurentsioiguse kohaldamist käesoleva määrusega hõlmatud tegevuse suhtes.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

**** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).“;

b) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Amet, riiklikud reguleerivad asutused, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused vahetavad korrapäraselt ja võimaluse korral kord kvartalis asjakohast teavet ja andmeid määruse (EL) nr 596/2014 võimalike rikkumiste kohta, mis on seotud käesoleva määrusega hõlmatud energia hulgimüügitoodetega.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Ameti haldusnõukogu tagab, et amet täidab talle käesoleva määruse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/942* kohaselt antud ülesandeid ning et amet eraldab talle antud uute kohustuste täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas inimressursid.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/942, millega asutatakse Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ELT L 158, 14.6.2019, lk 22).“

3) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 muudetakse järgmiselt:

i) teist lõiku muudetakse järgmiselt:

– punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teave, mille avalikustamist nõuavad liidu või riigisisese tasandi õigusnormid, turureeglid ning asjaomasel energia hulgimüügiturul sõlmitud lepingud või seal kehtivad tavad, kui see teave võib oluliselt mõjutada energia hulgimüügitoodete hindu;“;

– lisatakse järgmine punkt:

„ca) turuosalise või tema nimel tegutsevate muude isikute poolt teenuseosutajale, kes kaupleb turuosalise nimel, edastatud täpset laadi teave, mis on seotud turuosalise poolt energia hulgimüügitoodetega seoses antud pooleliolevate korraldustega ning mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme energia hulgimüügitootega; ning“;

ii) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Teavet peetakse täpseks, kui see viitab asjaoludele, mis on ilmnenud või mille ilmnemist võib mõistliku eelduse kohaselt oodata, või sündmusele, mis on toimunud või mille toimumist võib mõistliku eelduse kohaselt oodata, ja kui see on sedavõrd üksikasjalik, et võimaldab teha järelduse mõju kohta, mida need asjaolud võivad või see sündmus võib avaldada energia hulgimüügitoodete hindadele. Teavet võib pidada täpseks, kui see on seotud pikaajalise protsessiga, mille eesmärk on põhjustada või mille tulemuseks on konkreetne asjaolu või konkreetne sündmus, sealhulgas tulevikus ilmnev asjaolu või tulevikus toimuv sündmus, samuti kui see on seotud selle protsessi vaheetappidega, mis on seotud tulevikus ilmneva asjaolu või tulevikus toimuva sündmuse põhjustamisega või selle tulemuseks olemisega.

Teavet pikaajalise protsessi vaheetapi kohta peetakse siseteabeks, kui see vastab eraldi võetuna käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud siseteabe kriteeriumidele.

Käesoleva punkti esimese lõigu tähenduses loetakse teavet otseselt või kaudselt seotuks energia hulgimüügitootega, kui see võib mõjutada energia hulgimüügitoote nõudlust, pakkumist või hindu või ootusi energia hulgimüügitoote nõudluse, pakkumise või hindade suhtes.

Punkti 1 kohaldamisel tähendab teave, mis avaldaks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärset mõju energia hulgimüügitoodete hindadele, teavet, mida mõistlik turuosaline võtaks tõenäoliselt arvesse energia hulgimüügitoodetega kauplemise otsuse tegemisel;“;

b) punkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) „turuga manipuleerimine“

a) tehingu sõlmimine või kauplemiskorralduse andmine, muutmine või tühistamine või mis tahes muu energia hulgimüügitoodetega seotud tegevus,

i) mis annab või tõenäoliselt annab valesid või eksitavaid teateid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta;

- ii) millega üks isik või mitu koostööd tegevat isikut kindlustavad või tõenäoliselt kindlustavad ühe või mitme energia hulgimüügitoote hinna kunstlikul tasemel hoidmise, välja arvatud juhul, kui tehingu sõlminud või kauplemiskorralduse andnud isik tõendab, et tema tegevusel on õiguspärased põhjused ning selline tehing või kauplemiskorraldus on kooskõlas asjaomasel energia hulgimüügiturul tunnustatud tavadega, või
 - iii) mille puhul kasutatakse fiktiivseid vahendeid või muud liiki pettust või võtteid, millega antakse või tõenäoliselt antakse valesid või eksitavaid teateid energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta;
- b) teabe levitamine meedia, sealhulgas interneti kaudu või muul viisil, mis annab või tõenäoliselt annab energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse või hinna kohta valesid või eksitavaid teateid, kaasa arvatud kuulduste või valede või eksitavate uudiste levitamine, kui teavet levitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on vale või eksitav.

Kui teavet levitatakse ajakirjanduslikul või kunstilise väljenduse eesmärgil, võetakse sellise teabe levitamise hindamisel arvesse teistes meediakanalites ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust reguleerivaid norme, välja arvatud juhul, kui

- i) teavet levitavad isikud saavad kõnealuse teabe levitamisest otse või kaudselt eeliseid või kasu, või
- ii) teave avaldatakse või seda levitatakse kavatsusega eksitada turgu energia hulgimüügitoodete pakkumise, nõudluse ja hinna osas;

või

- c) võrdlusalusega seotud vale või eksitava teabe edastamine või valede või eksitavate sisendandmete esitamine, kui teabe edastanud või sisendandmed esitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on vale või eksitav või sisendandmed valed või eksitavad, või mis tahes muu tegevus, mis põhjustab võrdlusaluse arvutusega manipuleerimist.

Turuga manipuleerimine võib osutada juriidilise isiku või kooskõlas liidu või riigisisese õigusega ka sellise füüsilise isiku tegevusele, kes osaleb otsuses tegutseda asjaomase juriidilise isiku arvel;“;

- c) punkti 4 muudetakse järgmiselt:
- i) punktid a ja b asendatakse järgmisega:
- „a) elektri või maagaasi, sealhulgas LNG tarnelepingud, kui tarne toimub liidus, või elektri tarnelepingud, mille tulemuseks võib olla ühtse järgmise päeva turu ja päevasisese turu mehhanismi alusel toimuv tarne liidus;
- b) liidus toodetud, kaubeldava või tarnitava elektri või maagaasiga seotud tuletisinstrumendid, või elektriga seotud tuletisinstrumendid, mille tulemuseks võib olla ühtse järgmise päeva turu ja päevasisese turu mehhanismi alusel toimuv tarne liidus;“;
- ii) lisatakse järgmised punktid:
- „e) lepingud, mis on seotud elektrienergia salvestamisega või maagaasi hoiustamisega liidus;
- f) tuletisinstrumendid, mis on seotud elektrienergia salvestamisega või maagaasi hoiustamisega liidus;“;

d) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7) „turuosaline“ – iga isik, kaasa arvatud põhivõrguettevõtja, jaotusvõrguettevõtja, hoidlate haldur ja LNG rajatiste haldur, kes sõlmib tehinguid ning annab muu hulgas kauplemisskorraldusi ühel või mitmel energia hulgimüügiturul;“;

e) lisatakse järgmine punkt:

„8a) „ametialaselt tehinguid vahendav või täitev isik“ – isik, kes tegeleb kutseliselt energia hulgimüügitoodetega seotud korralduste vastuvõtmise ja edastamisega või täidab energia hulgimüügitoodetega seotud tehinguid;“;

f) lisatakse järgmised punktid:

„11a) „jaotussüsteemi haldur – direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punkti 6 ning direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punkti 29 määratluse kohane jaotussüsteemi haldur;

11b) „hoidlatevõrgu haldur“ – direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punkti 10 määratluse kohane hoidlatevõrgu haldur või direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punkti 60 määratluse kohase energiasalvestusüksuse käitaja;

11c) „maagaasi veeldusjaamade haldur“ – direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punkti 12 määratluse kohane maagaasi veeldusjaamade haldur;

g) lisatakse järgmised punktid:

- „16) „registreeritud aruandlusmehhanism“ – juriidiline isik, kellele on vastavalt käesolevale määrusele antud tegevusluba, et osutada ametile enda või turuosaliste nimel tehingute, sealhulgas kauplemiskorralduste üksikasjade ja põhiandmete teavitamise või esitamise teenust;
- 17) „siseteabeplatvorm“ – isik, kellele on vastavalt käesolevale määrusele antud tegevusluba, et osutada ametile turuosaliste nimel siseteabe avalikustamise ja avalikustatud siseteabest teatamise platvormi haldamise teenust;
- 18) „algoritmkauplemine“ – kauplemine, sealhulgas välkkauplemine energia hulgimüügitoodetega selliselt, et arvuti algoritm määrab vähese inimsekkumisega või ilma sellise sekkumiseta automaatselt kindlaks kauplemiskorralduste konkreetsete parameetrid, näiteks selle, kas käivitada korraldus või mitte, samuti ajastuse, korralduse hinna või mahu või selle, kuidas hallata korraldust pärast selle esitamist; see ei hõlma süsteeme, mida kasutatakse üksnes korralduste edastamiseks ühele või mitmele organiseeritud turule, korralduste töötlemiseks ilma kauplemisparameetreid kindlaks määramata, korralduste kinnitamiseks või täidetud tehingute kauplemisjärgseks töötlemiseks;

- 19) „otsene elektrooniline juurdepääs“ – selline kord, mille puhul organiseeritud turu liige, osaline või klient lubab teisel isikul kasutada oma kauplemisskoodi, nii et see isik saab elektrooniliselt edastada energia hulgimüügitootega seotud kauplemisskorraldusi otse organiseeritud turule, sealhulgas kord, mille puhul teine isik kasutab kauplemisskorralduste edastamiseks liikme, osalise või kliendi infotehnoloogiataristut või liikme, osalise või kliendi pakutavat muud ühendussüsteemi (otsene turule juurdepääs), ja kord, mille puhul kõnealune isik sellist taristut ei kasuta (spondeeritud juurdepääs);
- 20) „organiseeritud turg“ – energiabörs, energiamaaakler, energiavõimsuste platvorm või muu süsteem või rajatis, milles mitme kolmanda isiku ostu- või müügihuvid energia hulgimüügitoodete suhtes toimivad viisil, mis võib kaasa tuua tehingu;
- 21) „korralduste register“ – kõik üksikasjad organiseeritud turul teostatud energia hulgimüügitoodete tehingute kohta, sealhulgas sobitatud ja sobitamata korraldused, samuti süsteemi loodud korraldused ja olelusringi sündmused;

- 22) „võrdlusalus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1011* artikli 3 lõike 1 punktis 3 määratletud indeks, millest lähtudes määratakse kindlaks energia hulgimüügitoote puhul makstav või energia hulgimüügitoote seotud lepingu alusel makstav summa või energia hulgimüügitoote väärtus;
- 23) „LNG-ga kauplemine“ – ostu- ja müügipakkumised või tehingud, sealhulgas börsiväliselt või organiseeritud turul tehtavad pakkumised või tehingud LNG ostmiseks või müümiseks, mille puhul:
- a) on määratud kindlaks tarne liidus;
 - b) on tulemuseks tarne liidus või
 - c) üks tehingu vastaspool taasgaasistab LNG-d liidus asuvas terminalis;
- 24) „LNG-turu andmed“ – LNG-ga kauplemises ostu- ja müügipakkumiste või tehingute andmed koos vastava teabega;
- 25) „LNG-turu osaline“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata tema asutamis- või alalisest asukohast, kes tegeleb LNG-ga kauplemisega;

- 26) „LNG hinnanguline hind“ – päevane võrdlushind, mis määratakse LNG-ga kauplemiseks vastavalt ameti kehtestatud metoodikale;
- 27) „LNG võrdlusalus“ – vahe, mis määratakse LNG päevase hinnangulise hinna ja TTFi gaasifutuuride lähima aegumiskuupäevaga lepingu arveldushinna vahel, mille määrab iga päev kindlaks ICE Endex Markets B.V.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalusena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014 (ELT L 171, 29.6.2016, lk 1).“;

- 4) Artikli 3 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Siseteabel põhinevaks kauplemiseks peetakse ka siseteabe kasutamist selle teabega seotud energia hulgimüügitoote kohta antud korralduse tühistamiseks või muutmiseks, või muuks kauplemisega seotud toiminguks, kui korraldus anti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse.“

5) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Turuosalised avalikustavad siseteabe siseteabeplatvormi kaudu. Siseteabeplatvorm tagab, et siseteave avalikustatakse viisil, mis võimaldab üldsusel sellele teabele kohe ligi pääseda, sealhulgas veebilehel või selge rakendusliidese kaudu, ning seda teavet täielikult, õigesti ja õigeaegselt hinnata.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Siseteabe avaldamine, sealhulgas kokkuvõtlikul kujul, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2019/943* või määrusele (EÜ) nr 715/2009 ning nende määruste kohaselt vastu võetud suunistele ja võrgueeskirjadele kujutab endast siseteabe tulemuslikku avalikustamist, kuid mitte tingimata õigeaegset ja üldsusele avalikustamist käesoleva artikli lõike 1 tähenduses.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„4a. Amet töötab hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] välja platvormi, mis toimib sektoripõhise elektroonilise juurdepääsupunktina lõike 1 kohaselt avalikustatavale siseteabele, ja haldab seda.“

6) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 4a

Siseteabeplatvormidele tegevusloa andmine ja nende üle järelevalve tegemine

1. Siseteabeplatvorm tohib tegutseda alles pärast seda, kui amet on hinnanud, kas asjaomane siseteabeplatvorm vastab lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud nõuetele, ja andnud talle tegutsemiseks loa. Amet loob siseteabeplatvormide registri, milleks ta on andnud tegevusloa käesoleva artikli alusel. Siseteabeplatvormide register on üldsusele kättesaadav ja sisaldab teavet teenuste kohta, mille jaoks siseteabeplatvorm on saanud tegevusloa. Amet kontrollib korrapäraselt siseteabeplatvormide vastavust lõigetele 3, 4 ja 5.
2. Siseteabeplatvormidel, mille amet on komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014* kohaselt registreerinud ja mis on kantud ameti siseteabeplatvormide loetellu, lubatakse tegevust jätkata seni, kuni amet teeb tegevusloa andmise kohta käesoleva artikli kohase otsuse.

3. Siseteabeplatvorm kehtestab asjakohased põhimõtted ja korra artikli 4 lõikega 1 nõutud siseteabe avalikuks tegemiseks nii reaalajalähedaselt kui tehniliselt võimalik ja mõistlikul ärilisel alusel. Siseteave tehakse igal eesmärgil kättesaadavaks ja kergesti juurdepääsetavaks tasuta, sealhulgas veebilehe või rakendusliidese kaudu. Siseteabeplatvorm levitab kõnealust teavet tõhusalt ja järjekindlalt viisil, mis tagab siseteabele kohese juurdepääsu kedagi diskrimineerimata, ning viisil, mis hõlbustab siseteabe konsolideerimist muudest allikatest pärit sarnaste andmetega.
4. Siseteave, mille siseteabeplatvorm vastavalt lõikele 3 avalikustab, hõlmab olenevalt siseteabe liigist vähemalt järgmisi üksikasju:
 - a) teate identifikaator ja sündmuse olek;
 - b) avaldamise ning sündmuse alguse ja lõpu kuupäev ja kellaaeg;
 - c) turuosalise nimi ja identifitseerimisandmed;
 - d) asjaomane pakkumispüüdkond või tasakaalustusala;

- e) teabe liik, näiteks mittekasutatavus, prognoos, tegelik kasutamine, ning
 - f) kui see on kohaldatav, siis
 - i) mittekasutatavuse liik ja sündmuse liik;
 - ii) mõõtetühik;
 - iii) mittekasutatav, kasutatav ja ülesseatud või tehniline võimsus;
 - iv) kui olemasolev või tehniline võimsus on mittekasutatav, siis selle mittekasutatavuse põhjus;
 - v) kütuse liik,
 - vi) mõjutatud vara või üksus ja selle tunnuskood.
5. Siseteabeplatvorm kehtestab tulemusliku halduskorra, mis aitab ära hoida huvide konflikti klientidega, ning rakendab seda pidevalt. Eeskätt käsitleb siseteabeplatvorm, kes on ka organiseeritud turg või turuosaline, kogu kogutud siseteavet diskrimineerimist välistavalt, kehtestab asjakohase korra eri tegevuste lahushoidmiseks ning rakendab seda pidevalt.

Siseteabeplatvorm kehtestab usaldusväärsed turvasüsteemid, mille eesmärk on tagada siseteabe edastamise vahendite turvalisus, et minimeerida andmelaostuse ja loata juurdepääsu oht ning hoida ära siseteabe lekkimine enne avaldamist.

Siseteabeplatvormil on piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad teenuseid pakkuda.

Siseteabeplatvormil on kehtestatud mehhanismid, mis võimaldavad kiiresti ja tulemuslikult kontrollida siseteabearuannete terviklikkust, märgata andmete väljajäämist ja ilmseid vigu ning nõuda selliste aruannete parandatud versiooni.

6. Kui amet leiab, et siseteabeplatvorm on rikkunud käesoleva artikli lõigetes 1–5 sätestatud nõudeid, võimaldab ta enne käesoleva artikli lõike 7 kohaselt tegevusloa kehtetuks tunnistamist siseteabeplatvormile asjakohaseid menetluslikke tagatise, sealhulgas määruse (EL) 2019/942 artikli 14 lõigetes 6, 7 ja 8 osutatud menetluslikke tagatise.
7. Amet võib siseteabeplatvormi tegevusloa otsusega kehtetuks tunnistada ja tema registrist kustutada, kui siseteabeplatvorm:
 - a) ei kasuta tegevusluba 12 kuu jooksul tegevusloa väljaandmise kuupäevast, loobub sõnaselgelt tegevusloast või ei ole eelneva kuue kuu jooksul teenuseid osutanud;

- b) on saanud tegevusloa, esitades valeandmeid või muul ebaseaduslikul viisil;
- c) ei vasta enam lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud tegevusloa saamise nõuetele;
- d) ei lõpetanud rikkumist või
- e) on raskelt ja süstemaatiliselt rikkunud käesolevat määrust.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsuse korral osutab amet õiguskaitsevahenditele, mis on kättesaadavad määruse (EL) 2019/942 artiklite 28 ja 29 alusel.

Siseteabeplatvorm, mille tegevusloa amet on kehtetuks tunnistanud, teavitab kõiki asjaomaseid turuosalisi ja tagab korrakohase asendamise, sealhulgas andmete ülekandmise teistesse, turuosaliste valitud siseteabeplatvormidesse ja aruandlusvoo ümbersuunamise teistesse siseteabeplatvormidesse. Amet määrab sellise korrakohase asendamise tagamiseks mõistliku, vähemalt kuuekuulise ajavahemiku. Kõnealuse ajavahemiku jooksul tagab siseteabeplatvorm enda osutatavate teenuste järjepidevuse. Amet võib siiski ette näha lühema tähtaja, kui siseteabeplatvormi tegevuse jätkumine võib ohustada süsteemi korrakohast toimimist, võttes arvesse tegevusloa kehtetuks tunnistamiseni viinud asjaolude tõsidust.

Amet teavitab põhjendamatu viivitusega selle liikmesriigi riiklikku reguleerivat asutust, kus siseteabeplatvorm on asutatud, otsusest tunnistada siseteabeplatvormi tegevusluba esimese lõigu alusel kehtetuks, ja teavitab sellest turuosalisi.

8. Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] võtab komisjon käesoleva määruse täiendamiseks kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakti, täpsustades järgmist:
 - a) vahendid, mida kasutades peab siseteabeplatvorm täitma käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud siseteabe avalikuks tegemise kohustust;
 - b) käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 kohaselt avalikuks tehtud siseteabe sisu ja kõik asjakohased täiendavad üksikasjad viisil, mis võimaldab avaldada käesoleva artikli alusel nõutavat teavet;
 - c) spetsiifilised korralduslikud nõuded käesoleva artikli lõike 4 rakendamiseks;
 - d) käesoleva artikli lõikes 7 osutatud siseteabeplatvormi tegevusloa kehtetuks tunnistamise menetluse üksikasjad;

- e) käesoleva artikli lõikes 6 osutatud menetluslikud tagatised;
- f) käesoleva artikli lõikes 7 osutatud korra kohase asendamise protsessi üksikasjad;
- g) üksikasjalik kord turuosaliste teavitamiseks otsusest tunnistada siseteabeplatvormi tegevusluba kehtetuks.

* Komisjoni 17. detsembri 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1348/2014, milles käsitletakse andmete esitamist ja millega rakendatakse energia hulgimüügituru terviklikkust ja läbipaistvust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 8 lõikeid 2 ja 6 (ELT L 363, 18.12.2014, lk 121).“

7) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 5a

Algoritmkauplemine

1. Algoritmkauplemisega tegeleval turuosalisel on tema äritegevuse jaoks sobivad tulemuslikud süsteemid ja riskikontrollid selle tagamiseks, et tema kauplemissüsteemid on vastupidavad ja piisava võimsusega, et nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid kauplemispiirmäärasid ja -piiranguid ning et välditakse vigaste kauplemiskorralduste saatmist või muud sellist toimimist, mis võib tekitada või süvendada turu ebastabiilsust. Turuosalisel on samuti tulemuslikud süsteemid ja riskikontrollid selle tagamiseks, et kauplemissüsteemid vastavad käesolevale määrusele ja selle organiseeritud turu reeglitele, millega ta on seotud. Turuosalisel on tulemuslik talitluspidevuse kord, et kõrvaldada oma kauplemissüsteemide tõrked, ning ta tagab oma süsteemide täieliku testimise ja nõuetekohase seire, et tagada nende vastavus käesolevas lõikes sätestatud nõuetele.
2. Liikmesriigis algoritmkauplemisega tegelev turuosaline teavitab sellest selle liikmesriigi riiklikku reguleerivat asutust, kus ta on artikli 9 lõike 1 kohaselt registreeritud, ja ametit.

Liikmesriigi, kus turuosaline on artikli 9 lõike 1 kohaselt registreeritud, riiklik reguleeriv asutus võib nõuda, et turuosaline esitaks regulaarselt või vastavalt vajadusele oma algoritmkauplemise strateegiate kirjelduse ja kauplemissüsteemis järgitavate kauplemisparameetrite või -piirangute üksikasjalikud andmed, samuti andmed käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuete täitmise tagamiseks kehtestatud põhiliste vastavus- ja riskikontrollide ning oma kauplemissüsteemide testimise kohta.

Turuosaline korraldab käesolevas lõikes osutatud küsimustes andmete viie aasta jooksul säilitamise ning tagab, et need andmed on piisavad, et võimaldada liikmesriigi, kus turuosaline on registreeritud vastavalt artikli 9 lõikele 1, riiklikul reguleerival asutusel teha järelevalvet käesoleva määruse järgimise üle.

3. Organiseeritud turule otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldav turuosaline teavitab sellest selle liikmesriigi riiklikku reguleerivat asutust, kus turuosaline on artikli 9 lõike 1 kohaselt registreeritud, ja ametit.

Liikmesriigi, kus turuosaline on artikli 9 lõike 1 kohaselt registreeritud, riiklik reguleeriv asutus võib nõuda, et turuosaline esitaks regulaarselt või vastavalt vajadusele käesoleva artikli lõikes 1 osutatud süsteemide ja riskikontrollide kirjelduse ning tõendid nende rakendamise kohta.

Turuosaline korraldab käesolevas lõikes osutatud küsimustes andmete viie aasta jooksul säilitamise ning tagab, et need andmed on piisavad, et võimaldada liikmesriigi, kus turuosaline on registreeritud vastavalt artikli 9 lõikele 1, riiklikul reguleerival asutusel teha järelevalvet käesoleva määruse järgimise üle.

4. Käesolev artikkel ei piira direktiivis 2014/65/EL kehtestatud kohustuste täitmist.“

8) Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjonil on õigus võtta artikli 20 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et

a) muuta käesolevat määrust,

i) ühtlustades artikli 2 punktides 1, 2, 3 ja 5 sätestatud määratlused, tagamaks kooskõla muu asjaomase liidu õigusega finantsteenuste ja energia valdkonnas;

ii) ajakohastades punktis i osutatud määratlusi ainult energia hulgimüügituru edaspidise arengu arvessevõtmise eesmärgil;

- b) täiendada käesolevat määrust, kehtestades riiklikke iseärasusi arvesse võttes miinimumkünnised selliste sündmuste kindlakstegemiseks, mis nende avalikustamise korral mõjutaksid tõenäoliselt märkimisväärselt energia hulgimüügitoodete hindu.“

9) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Amet teeb järelevalvet energia hulgimüügitoodetega kauplemise üle, et avastada ja vältida siseteabel põhinevat kauplemist ja turuga manipuleerimist või katseid seda teha. Ta kogub energia hulgimüügiturgude hindamiseks ja järelevalveks vajalikke andmeid, nagu on ette nähtud artikliga 8.“

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Amet esitab komisjonile vähemalt kord aastas aruande oma käesoleva määruse kohase tegevuse ja selle kohta, kuidas amet on käesolevat määrust kohaldanud, ning teeb kõnealuse aruande üldsusele kättesaadavaks. Kõnealuses aruandes hindab amet muu hulgas turukohtade eri kategooriate ja eri kauplemisviiside toimimist ja läbipaistvust ning võib anda komisjonile soovitusi turueeskirjade, standardite ja menetluste kohta, mis võivad parandada turu terviklikkust ja siseturu toimimist. Amet võib hinnata ka seda, kas reguleeritud turgude miinimumnõuded võiksid aidata kaasa turu läbipaistvuse suurendamisele. Kõnealuse aruande võib kombineerida määruse (EL) 2019/942 artikli 15 lõikes 2 osutatud aruandega.“

10) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 7a

Ameti ülesanded ja volitused seoses LNG hinnangulise hinna ja võrdlusalustega

1. Amet määrab ja avaldab LNG päevase hinnangulise hinna ja LNG päevase võrdlusaluse. Selle LNG hinnangulise hinna ja LNG võrdlusaluse määramiseks kogub ja töötleb amet süstemaatiliselt LNG-turu andmeid tehingute kohta. Hinnangulise hinna määramisel võetakse vajaduse korral arvesse piirkondlikke erinevusi ja turutingimusi.

2. Erandina käesoleva määruse artikli 3 lõike 4 punktist b kohaldatakse käesolevas määruses turuosaliste kohta sätestatud kohustusi ja keelde LNG-turu osaliste suhtes. Ametile käesoleva määrusega ja rakendusmäärusega (EL) nr 1348/2014 antud volitusi, sealhulgas konfidentsiaalsuse sätteid kohaldatakse ka LNG-turu osaliste suhtes.

Artikkel 7b

LNG hinnangulise hinna ja võrdlusaluste avaldamine

1. LNG hinnanguline hind avaldatakse iga päev hiljemalt kell 18.00 Kesk-Euroopa aja järgi otsetehingute hinna hindamiseks. Lisaks LNG hinnangulise hinna avaldamisele avaldab amet iga päev hiljemalt kell 19.00 Kesk-Euroopa aja järgi või niipea, kui see on tehniliselt võimalik, ka LNG võrdlusaluse.
2. Käesoleva artikli nõuete täitmiseks võib amet kasutada kolmanda isiku teenuseid.

Artikkel 7c

LNG-turu andmete esitamine ametile

1. LNG-turu osalised esitavad ametile tasuta iga päev enne LNG päevase hinnangulise hinna avaldamist, mis toimub kell 18.00 Kesk-Euroopa aja järgi, LNG-turu andmed ameti poolt kindlaks määratud kanalite kaudu, standardvormingus, kasutades kvaliteetset edastusprotokolli, ja nii reaajalahedaselt, kui see on tehniliselt võimalik.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks LNG-turu andmete esitamise tähtaeg enne lõikes 1 osutatud LNG päevase hinnangulise hinna avaldamist. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Kui see on asjakohane, annab amet pärast komisjoniga konsulteerimist välja suunised järgmise kohta:
 - a) esitatava teabe üksikasjad lisaks rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014 kohaselt praegu teatatavate tehingute üksikasjadele ja põhiandmetele, sealhulgas ostu- ja müügipakkumised, ning
 - b) menetlus, standard ja elektrooniline vorming ning tehnilised ja korralduslikud nõuded andmete saatmiseks, mida tuleb kasutada LNG-turu andmete esitamisel.

Artikkel 7d

LNG-turu andmete kvaliteet

1. LNG-turu andmed hõlmavad järgmist:
 - a) lepingu pooled, sealhulgas ostu- või müügiindikaator;
 - b) andmeid esitav pool;
 - c) tehinguhind;

- d) lepingujärgsed kogused;
- e) lepingu väärtus;
- f) LNG-lasti saabumise ajavahemik;
- g) tarnetingimused;
- h) tarnekohad;
- i) ajatempli teave kõigi järgmiste elementide kohta:
 - i) ostu- või müügipakkumise esitamise kuupäev ja aeg;
 - ii) tehingu kuupäev ja aeg;
 - iii) ostu- või müügipakkumisest või tehingust teatamise kuupäev ja aeg;
 - iv) LNG-turu andmete vastuvõtmine ameti poolt.

2. LNG-turu osalised esitavad ametile LNG-turu andmed järgmistes ühikutes ja vääringutes:
 - a) tehingu ning ostu- ja müügipakkumise ühikuhinnad esitatakse lepingus kindlaksmääratud vääringus ja eurodes MWh-de kohta ning nendega on kaasas kasutatud konverteerimis- ja vahetuskursid, kui see on kohaldatav;
 - b) lepingujärgsed kogused esitatakse lepingutes kindlaksmääratud ühikutes ja MWh-des;
 - c) saabumise ajavahemikud esitatakse tarnekuupäevadena, väljendatuna koordineeritud maailmaaja (UTC) vormingus;
 - d) tarnekohana esitatakse kehtiv tunnus, mis sisaldub ameti loetelus, nagu on osutatud nende LNG rajatiste loetelus, mille suhtes kohaldatakse aruandlusnõudeid vastavalt käesolevale määrusele ja rakendusmäärusele (EL) nr 1348/2014; ajatempli teave esitatakse UTC vormingus;
 - e) kui see on asjakohane, esitatakse kogu pikaajalises lepingus sisalduv hinnavalem, mille järgi hind arvutati.
3. Amet annab välja suunised selle kohta, milliste kriteeriumide täitmise korral vastutab üks esitaja olulise osa teatava võrdlusperioodi jooksul esitatud LNG-turu andmete eest, ning kuidas seda olukorda võetakse arvesse ameti teostataval LNG päevase hinnangulise hinna ja LNG päevase võrdlusaluse määramisel.

Artikkel 7e

Talituspidetus

Võttes arvesse LNG-turu andmete esitajate seisukohti, vaatab amet korrapäraselt läbi, ajakohastab ja avaldab oma metoodika LNG hinnangulise hinna ja LNG võrdlusaluse määramiseks, samuti metoodika LNG-turu andmete esitamiseks ning LNG hinnangulise hinna ja LNG võrdlusaluse avaldamiseks.“

11) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 asendatakse järgmisega:

„1. Turuosalisel või lõike 4 punktides b–f loetletud isikul või üksusel esitavad turuosaliste nimel ametile andmed energia hulgimüügiturgudel sõlmitud tehingute, sealhulgas kauplemiskorralduste kohta. Esitatavas teabes tuleb ostetud ja müüdud energia hulgimüügitooted täpselt identifitseerida ning tuua välja nende kokkulepitud hind ja kogus, tehingu täitmise kuupäev ja kellaaeg, tehingus osalejad ja tehingu vahetasandi või lõplikud kasusaajad ning muu asjakohane teave. Turuosalisel esitavad oma riskipositsioonide kohta üksikasjaliku teabe toodete kaupa, sealhulgas börsiväliselt toimuvate tehingute kohta. Kuigi üldine vastutus lasub turuosalistel, loetakse kõnealuse turuosalise teabe esitamise kohustus täidetuks, kui nõutav teave on laekunud lõike 4 punktides b–f loetletud isikutelt või üksuselt. Käesolevas lõikes osutatud teave esitatakse registreeritud aruandlusmehhanismide kaudu.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Seoses organiseeritud turgudel sõlmitud või täidetud energia hulgimüügituru tehingute andmete edastamisega, sealhulgas kauplemiskorralduste kohta, teevad need organiseeritud turud või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud järgmist:

- a) teevad ametile kooskõlas rakendusmääruses (EL) nr 1348/2014 sätestatud spetsifikatsioonidega kättesaadavaks korralduste registri andmed, täites seeläbi turuosaliste nimel nende kohustused, mis tulenevad käesoleva artikli lõikest 1, või
- b) annavad ameti nõudmisel talle viivitamata korralduste registrile juurdepääsu, et amet saaks energia hulgimüügiturul kauplemise üle järelevalvet teha.

Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles määratakse kindlaks käesoleva lõike toimimise täiendavad üksikasjad, sealhulgas konkreetne kord tulemusliku andmete esitamise tagamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

1b. LNG-turu osalised ja kõik muud käesoleva artikli lõike 4 punktides b–f loetletud isikud või üksused, kes tegutsevad nende nimel, esitavad ametile süstemaatiliselt LNG-turu andmeid kooskõlas rakendusmääruses (EL) nr 1348/2014 sätestatud spetsifikatsioonidega.“;

c) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Nendes võetakse arvesse olemasolevaid tehingutest teatamise süsteeme, mida kasutatakse kauplemistegevuse järelevalves turukuritarvituse tuvastamiseks.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Käesoleva artikli lõike 4 punktides a–d osutatud isikute ja üksuste suhtes, kes on teatanud tehingutest vastavalt määrusele (EL) nr 600/2014 või määrusele (EL) nr 648/2012, ei kohaldata nende tehingutega seoses topeltaruandluse kohustust.

Ilma et see piiraks käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamist, võib lõigetes 1a ja 2 osutatud rakendusaktidega lubada reguleeritud turgudel ja tehingute sõlmimise või tehingutest teatamise süsteemidel esitada ametile andmed energia hulgimüügitehingute kohta.“;

e) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Lõigete 1, 1a ja 1aa kohase teabe esitab:“;

ii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) organiseeritud turg, tehingute sobitamise süsteem või muu ametialaselt tehinguid vahendav või täitev isik;“

f) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Seoses energia hulgemüügiturgudel toimuva kauplemise järelevalvega esitavad turuosaliselised ametile ja riiklikele reguleerivatele asutustele teabe elektrienergia või maagaasi tootmiseks, hoidmiseks, tarbimiseks või edastamiseks ette nähtud rajatiste võimsuse ja kasutamise või LNG rajatiste võimsuse ja kasutamise kohta, sealhulgas olukordade kohta, kus kõnealused rajatised ei ole kavandatult või ettekavatsematult kasutatavad, ning artikli 4 kohaselt avalikustatava siseteabe. Turuosaliste teabe esitamise kohustus viiakse miinimumini võimalusel nõutava teabe kas täielikult või osaliselt olemasolevatest allikatest kogumise kaudu.“

12) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Turuosalised, kes sõlmivad tehinguid, millest tuleb vastavalt artikli 8 lõikele 1 ametile teatada, registreerivad end selle liikmesriigi riikliku reguleeriva asutuse juures, kus on nende asu- või elukoht.

Turuosalised, kelle asu- või elukoht on kolmandas riigis, kes sõlmivad tehinguid, millest tuleb artikli 8 lõike 1 kohaselt ametile teatada, teevad hiljemalt ... [kuus kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] järgmist:

- a) määravad esindaja liikmesriigis, kus turuosaline energia hulgimüügiturgudel tegutseb, ja registreerivad end selle liikmesriigi riikliku reguleeriva asutuse juures. Esindaja tuleb määrata kirjaliku volitusega ja talle tuleb anda luba turuosalise nimel tegutseda;
- b) volitavad oma määratud esindajat, kelle poole riiklikud reguleerivad asutused või amet lisaks neile või nende volituse alusel pöörduvad, võtma vastu ja täitma käesoleva määrusega seotud otsuseid või teabenõudeid kõigis küsimustes, mille puhul see on vajalik, ning tagama nende täitmise;

- c) annavad oma määratud esindajale volitused ja vahendid, mis on vajalikud, et tagada enda poolt tõhus ja õigeaegne koostöö riiklike reguleerivate asutuste või ametiga ning täita riiklike reguleerivate asutuste või ameti poolt käesoleva määrusega seoses tehtud otsuseid ja esitatud teabenõudeid, sealhulgas võimaldades juurdepääsu taotletud teabele, ning
- d) teatavad oma määratud esindaja nime, e-posti aadressi, postiaadressi ja telefoninumbri selle liikmesriigi riiklikule reguleerivale asutusele, kus on määratud esindaja elu- või asukoht, ja ametile.

Esindaja määramine ei piira võimalust võtta õiguslikke meetmeid turuosalise enda suhtes.“;

- b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Riiklikud reguleerivad asutused edastavad oma riiklikes registrites sisalduva teabe ametile viimase poolt kindlaks määratud vormis. Amet määrab koostöös kõnealuste asutustega kõnealuse vormi kindlaks ja avalikustab selle. Riiklike reguleerivate asutuste esitatud teabe alusel loob amet turuosaliste Euroopa registri. Riiklikel reguleerivatel asutustel ja muudel asjaomastel asutustel on kõnealusele registrile juurdepääs. Artikli 17 kohaselt peab amet tegema turuosaliste Euroopa registri või selle väljavõtted üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et tundlikku äriteavet üksikute turuosaliste kohta ei avalikustata.“

13) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 9a

Registreeritud aruandlusmehhanismidele tegevusloa andmine ja nende üle järelevalve tegemine

1. Registreeritud aruandlusmehhanism peab enne tegevuse alustamist saama ametilt kooskõlas käesoleva artikliga loa.

Amet annab osalistele tegevusloa registreeritud aruandlusmehhanismina tegutsemiseks, kui

- a) registreeritud aruandlusmehhanism asub liidus ning
- b) registreeritud aruandlusmehhanism vastab lõikes 3 sätestatud nõuetele.

Amet annab üksusele tegevusloa registreeritud aruandlusmehhanismina tegutsemiseks mõistliku aja jooksul ja võimaluse korral kolme kuu jooksul pärast täieliku taotluse saamist. Tegevusluba kehtib kogu liidu territooriumil ja võimaldab registreeritud aruandlusmehhanismil osutada teenuseid, mille jaoks on talle kogu liidus tegevusluba antud.

Registreeritud aruandlusmehhanismidel, mille amet on rakendusmääruse (EL) nr 1348/2014 kohaselt registreerinud ja mis on kantud ameti registreeritud aruandlusmehhanismide loetellu, lubatakse tegevust jätkata seni, kuni amet teeb tegevusloa andmise kohta käesoleva artikli kohase otsuse.

Tegevusloa saanud registreeritud aruandlusmehhanism täidab käesolevas lõikes ja lõikes 3 osutatud tegevusloa saamise tingimusi. Tegevusloa saanud registreeritud aruandlusmehhanism teavitab ametit viivitamata olulistest muutustest tegevusloa saamise tingimuste täitmises.

Amet loob temalt vastavalt käesolevale lõikele tegevusloa saanud registreeritud aruandlusmehhanismide registri. Register on üldsusele kättesaadav ja sisaldab teavet teenuste kohta, mille osutamiseks on registreeritud aruandlusmehhanismile tegevusluba antud. Registrit ajakohastatakse korrapäraselt.

2. Amet kontrollib registreeritud aruandlusmehhanismide vastavust lõigetele 1 ja 3 korrapäraselt. Selleks annavad registreeritud aruandlusmehhanismid igal aastal ametile oma tegevuse kohta aru.
3. Registreeritud aruandlusmehhanismid kehtestavad asjakohased põhimõtted ja korra, et tagada artikli 8 kohaselt nõutud teabe viivituseeta esitamine.

Registreeritud aruandlusmehhanismid kehtestavad tulemusliku halduskorra, mis aitab ära hoida huvide konflikti klientidega, ning rakendavad seda pidevalt. Eeskätt käsitleb registreeritud aruandlusmehhanism, kes on ka organiseeritud turg või turuosaline, kogu kogutud teavet diskrimineerimist välistaval viisil, kehtestab asjakohase korra eri tegevuste lahushoidmiseks ning rakendab seda pidevalt.

Registreeritud aruandlusmehhanismid kehtestavad usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagavad teabeedastusvahendite turvalisuse ja autentimise, minimeerivad andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoiavad ära teabe lekkimise, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse. Registreeritud aruandlusmehhanismid tagavad oma teenuste pidevaks pakkumiseks piisavate ressursside ja varuseadmete olemasolu.

Registreeritud aruandlusmehhanismidel on mehhanismid, mis võimaldavad tulemuslikult kontrollida tehinguaruannete terviklikkust, märgata turuosalise põhjustatud ilmseid vigu ja andmete väljajätmisi, edastada andmed selliste vigade ja väljajätmiste kohta turuosalisele ning nõuda selliste aruannete parandatud versiooni.

Registreeritud aruandlusmehhanismidel on süsteemid, mis võimaldavad neil avastada enda põhjustatud vigu ja andmete väljajätmisi, parandada tehinguaruandeid ja esitada, või kui olukord seda nõuab, uuesti esitada ametile õiged ja terviklikud tehinguaruanded.

4. Kui amet leiab, et registreeritud aruandlusmehhanism on rikkunud käesoleva artikli lõiget 1, 2 või 3, võimaldab ta enne käesoleva artikli lõike 5 kohaselt tegevusloa kehtetuks tunnistamist registreeritud aruandlusmehhanismile asjakohaseid menetluslikke tagatise, sealhulgas määruse (EL) 2019/942 artikli 14 lõigetes 6, 7 ja 8 osutatud tagatise.

5. Amet võib registreeritud aruandlusmehhanismi tegevusloa otsusega kehtetuks tunnistada ja ta registrist kustutada, kui registreeritud aruandlusmehhanism
- a) ei kasuta tegevusloa 18 kuu jooksul tegevusloa väljaandmise kuupäevast, loobub sõnaselgelt tegevusloast või ei ole eelneva 18 kuu jooksul teenuseid osutanud;
 - b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaseaduslikul viisil;
 - c) ei vasta enam lõigetes 1 ja 3 sätestatud tegevusloa saamise nõuetele või
 - d) on raskelt ja süstemaatiliselt rikkunud käesolevat määrust.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsuse korral osutab amet õiguskaitsevahenditele, mis on kättesaadavad määruse (EL) 2019/942 artiklite 28 ja 29 alusel.

Registreeritud aruandlusmehhanism, mille tegevusloa amet on kehtetuks tunnistanud, teavitab kõiki asjaomaseid turuosalisi ja tagab korrakohase asendamise, sealhulgas andmete ülekandmise teistesse, turuosaliste valitud registreeritud aruandlusmehhanismidesse ja aruandlusvoo ümbersuunamise teistesse registreeritud aruandlusmehhanismidesse. Amet määrab sellise korrakohase asendamise tagamiseks mõistliku, vähemalt kuuekuulise ajavahemiku. Kõnealuse ajavahemiku jooksul registreeritud aruandlusmehhanism tagab enda osutatavate teenuste järjepidevuse. Amet võib siiski ette näha lühema ajavahemiku, kui registreeritud aruandlusmehhanismi tegevuse jätkumine võib ohustada süsteemi korrakohast toimimist, võttes arvesse tegevusloa kehtetuks tunnistamiseni viinud asjaolude tõsidust.

Amet teavitab põhjendamatu viivitusega selle liikmesriigi riiklikku reguleerivat asutust, kus registreeritud aruandlusmehhanism on asutatud, otsusest tunnistada registreeritud aruandlusmehhanismi tegevusluba esimese lõigu alusel kehtetuks, ja teavitab sellest turuosalisi.

6. Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] võtab komisjon käesoleva määruse täiendamiseks kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakti, täpsustades järgmist:
- a) vahendid, mida kasutades peab registreeritud aruandlusmehhanism täitma käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohustust;
 - b) korralduslikud erinõuded käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 rakendamiseks;
 - c) käesoleva artikli lõikes 5 osutatud registreeritud aruandlusmehhanismi tegevusloa kehtetuks tunnistamise protsessi üksikasjad;
 - d) käesoleva artikli lõikes 4 osutatud menetluslikud tagatised;
 - e) käesoleva artikli lõikes 5 osutatud korra kohase asendamise protsessi üksikasjad;
 - f) üksikasjalik kord turuosaliste teavitamiseks otsusest tunnistada registreeritud aruandlusmehhanismi tegevusluba kehtetuks.“

14) Artikli 10 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Amet loob mehhanismid artikli 7 lõike 1 ja artikli 8 kohaselt saadud teabe jagamiseks komisjoni, riiklike reguleerivate asutuste, liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutuste, riiklike konkurentsiasutuste, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Eurofisci ja muude asjaomaste liidu tasandi asutustega. Enne selliste mehhanismide loomist konsulteerib amet nimetatud asutustega.

Amet teeb lõikes 1 osutatud mehhanismid kättesaadavaks üksnes neile asutustele, kes on loonud süsteemid, mis võimaldavad ametil täita artikli 12 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

2. Riiklikud reguleerivad asutused loovad mehhanismid artikli 7 lõike 2 ja artikli 8 kohaselt saadud teabe jagamiseks liikmesriikide pädevate finantsjärelevalveasutuste, riiklike konkurentsiasutuste, riiklike maksuhaldurite ja muude asjaomaste riigi tasandi asutustega. Enne selliste mehhanismide loomist konsulteerib riiklik reguleeriv asutus selliste mehhanismide küsimuses ameti ja nende asutustega, välja arvatud juhul, kui sellised mehhanismid on loodud enne ... [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev]. Amet annab vajaduse korral välja mittesiduvad suunised, et hõlbustada selliste mehhanismide loomist riiklike reguleerivate asutuste poolt.

Riiklikud reguleerivad asutused teevad käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud mehhanismid kättesaadavaks üksnes neile asutustele, kes on loonud süsteemid, mis võimaldavad riiklikul reguleerival asutusel täita artikli 12 lõikes 1 sätestatud nõudeid.“

15) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon, riiklikud reguleerivad asutused, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused, riiklikud maksuhaldurid, Eurofisc, riiklikud konkurentsiasutused, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja muud asjaomased asutused tagavad artikli 4 lõike 2, artikli 7 lõike 2, artikli 8 lõike 5 või artikli 10 kohaselt saadud teabe konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kaitse, võtavad meetmeid, et vältida sellise teabe kuritarvitamist, ning tagavad kohaldatavate andmekaitsealaste õigusaktide järgimise.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Amet loob hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] liidu energia hulgimüügituru andmeid hõlmava teabekeskuse (edaspidi „teabekeskus“). Kui artiklist 17 ei tulene teisiti, teeb amet teabekeskuse kaudu avalikuks osa tema valduses olevast teabest tingimusel, et tundlikku äriteavet üksikute turuosaliste, üksiktehingute või üksikute kauplemisskohtade kohta ei avalikustata ja see ei ole avalikuks tehtud teabest tuletatav. Amet võib samuti avalikuks teha teabekeskuse kaudu koondteavet organiseeritud turgude, siseteabeplatvormide ja registreeritud aruandlusmehhanismide kohta kooskõlas kohaldatavate andmekaitsealaste õigusaktidega, välja arvatud tundlikku äriteavet.

Amet teeb oma mittetundlikku äriteavet sisaldava kauplemisalase andmebaasi teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks kättesaadavaks, tingimusel et kohaldatakse konfidentsiaalsuse nõudeid.

Teave avaldatakse või tehakse kättesaadavaks energia hulgimüügiturgude läbipaistvuse parandamise huvides ja tingimusel, et see ei moonuta tõenäoliselt konkurentsi kõnealustel energiaturgudel.

Amet levitab teavet õiglasel viisil vastavalt läbipaistvatele reeglitele, mille ta koostab ja teeb üldsusele kättesaadavaks.“

16) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riiklikud reguleerivad asutused tagavad artiklites 3 ja 5 sätestatud keeldude ning artiklites 4, 7c, 8, 9 ja 15 sätestatud kohustuste täitmise ja jõustamise.

Riiklikud reguleerivad asutused on pädevad uurima kõiki oma riigi energia hulgimüügiturgudel tehtud toiminguid ja tagavad käesoleva määruse nõuete täitmise, olenemata sellest, kus neid toiminguid tegev turuosaline on artikli 9 lõike 1 kohaselt registreeritud või kohustatud end registreerima.

Iga liikmesriik tagab, et tema riiklikul reguleerival asutusel on esimeses ja teises lõigus osutatud ülesande täitmiseks vajalikud uurimise ja nõuete täitmise tagamise volitused. Kõnealuseid volitusi kasutatakse proportsionaalsel viisil.

Neid volitusi võib kasutada:

- a) otse,
- b) koostöös muude asutustega,
- c) suunates küsimuse riiklikele pädevatele õigusasutustele või
- d) ameti soovitusel.

Kui see on asjakohane, võib riiklik reguleeriv asutus kasutada oma uurimisvolitusi koostöös artikli 8 lõike 4 punktis d osutatud organiseeritud turgude, tehingute sobitamise süsteemide või muude ametialaselt tehinguid vahendavate või täitvate isikutega.“;

- b) lisatakse järgmised lõiked:

„3. Selleks et võidelda käesoleva määruse rikkumiste vastu, toetada ja täiendada riiklike reguleerivate asutuste tegevust nõuete täitmise tagamisel ning aidata kaasa käesoleva määruse ühetaolisele kohaldamisele kogu liidus, võib amet tihedas ja aktiivses koostöös asjaomaste riiklike reguleerivate asutustega teostada uurimisi, kasutades talle artiklitega 13a, 13b ja 13c ning nendega kooskõlas antud volitusi.

4. Piisavalt aegsasti enne lõikes 3 osutatud volituste kasutamist liikmesriigi jurisdiktsioonis, kus pannakse toime tegusid, mille puhul ametil on tekkinud mõistlik kahtlus, et rikutakse käesolevat määrust, teavitab amet sellest kõnealuse liikmesriigi riiklikku reguleerivat asutust ja teisi asjaomaseid asutusi. Amet võib oma volitusi sellises jurisdiktsioonis kasutada, välja arvatud juhul, kui riiklik reguleeriv asutus seisab sellele vastu, sest asutus on
- a) ametlikult algatanud samade asjaolude uurimise või on sellist uurimist läbi viimas või
 - b) lõpetanud samade asjaolude uurimise ja teinud kindlaks, et rikkumine toimus või seda ei toimunud.

Amet võib jätkata oma volituste kasutamist ülejäänud jurisdiktsioonides, kus riiklikud reguleerivad asutused ei ole väljendanud oma vastuseisu vastavalt esimese lõigu punktile a. Amet ei kasuta oma volitusi, kui samade asjaolude uurimine on juba lõpetatud ja selle raames on tehtud kindlaks, et rikkumine toimus või seda ei toimunud.

Riiklik reguleeriv asutus teavitab ametit oma vastuseisust kolme kuu jooksul alates esimese lõigu kohasest teavitamisest. Sellistel juhtudel teeb riiklik reguleeriv asutus ametiga koostööd, sealhulgas:

- a) jagades teavet ja järeldusi, mis on olulised selleks, et amet saaks kasutada oma lõike 3 kohaseid volitusi muudes asjaomastes jurisdiktsioonides, ning
- b) osaledes ameti taotlusel artikli 16 lõike 4 punkti c kohaselt moodustatud uurimisrühmas.

Amet teavitab uurimisrühma moodustamisest komisjoni ning kui üks asjaomane riiklik reguleeriv asutus seda taotleb, võib amet kutsuda komisjoni osalema kõnealuses uurimisrühmas vaatejana.

- 5. Amet võib kasutada oma volitusi, et tagada artiklites 3 ja 5 sätestatud keeldude jõustamine, kui
 - a) toiminguid tehakse või on tehtud energia hulgimüügitoodete tarnimiseks vähemalt kahes liikmesriigis;
 - b) ilma et see piiraks artikli 16 lõikes 5 osutatud erandite kohaldamist, ei võta pädev riiklik reguleeriv asutus võimalikult kiiresti vajalikke meetmeid, et rahuldada ameti artikli 16 lõike 4 punkti b kohane taotlus, kui tegemist on piiriülese juhtumiga; või

- c) ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, taotleb riiklik reguleeriv asutus ametilt oma volituste kasutamist seoses tegevusega, millel on piiriülene mõju, isegi kui selline tegevus ei kuulu käesoleva lõike punkti a või b kohaldamisalasse.
- 6. Amet võib kasutada oma volitusi, et tagada artiklis 4 sätestatud kohustuste täitmine, kui asjakohane siseteave tõenäoliselt mõjutab märkimisväärselt energia hulgimüügitoodete hindu tarnimisel vähemalt kahes liikmesriigis.
 - 7. Amet võib kasutada oma volitusi, et tagada artiklis 8 sätestatud kohustuste täitmine, kui
 - a) kahtlustatav rikkumine mõjutab ameti teostatavat artiklis 7 osutatud järelevalvet energia hulgimüügitoodetega kauplemise üle vähemalt kahes liikmesriigis või
 - b) kahtlustatav rikkumine mõjutab artiklis 10 osutatud teabevahetuse kvaliteeti vähemalt kahes liikmesriigis.
 - 8. Amet võib kasutada oma volitusi, et tagada artiklis 15 sätestatud kohustuste täitmine, kui nimetatud artiklis osutatud isikud vahendavad või täidavad ametialaselt tehinguid energia hulgimüügitoodete tarnimiseks vähemalt kahes liikmesriigis.

9. Kasutades oma volitusi vastavalt lõigetele 5–8, võib amet käsitleda prioriteetsena suurima piiriülese mõjuga juhtumeid. Selleks kehtestab amet pärast riiklike reguleerivate asutustega konsulteerimist ja nendega koostöös kriteeriumid suurima piiriülese mõjuga juhtumite kindlakstegemiseks.
10. Selle kindlakstegemisel, kas lõike 5 punktides a ja b ning lõigetes 6, 7 ja 8 sätestatud ameti volituste kasutamise tingimused on täidetud, käsitatakse energia hulgimüügitoodete tarnimist pakkumispiirkonnas või tasakaalustusalas, mis hõlmab vähemalt kahe liikmesriigi territooriumi, tarnimisena ühes liikmesriigis.

Käesolev lõige ei piira asjaomase riigi reguleeriva asutuse võimalust esitada lõike 5 punkti c kohane taotlus või väljendada lõike 4 kohaselt vastuseisu.

11. Pärast lõigete 5–8 kohaselt volituste kasutamiseks võetud meetmete lõpuleviimist koostab amet uurimisaruande, milles esitatakse ameti järeldused. Uurimisaruanne sisaldab ka kõiki tõendeid, millel need järeldused põhinesid. Kui amet võtab uurimisaruandes seisukoha, et käesolevat määrust on rikutud, teavitab ta sellest asjaomaste liikmesriikide reguleerivaid asutusi ja nõuab, et nad võtaksid vajalikke meetmeid, sealhulgas asjakohasel juhul kooskõlas artikliga 18. Amet võib lisaks uurimisaruandes soovitada asjaomastel riiklikel reguleerivatel asutustel teatavate järelmeetmete võtmist ja teavitada vajaduse korral sellest komisjoni. Kolme kuu jooksul alates uurimisaruande kättesaamisest teatavad asjaomased riiklikud reguleerivad asutused ametile ja vajaduse korral komisjonile, milliseid meetmeid nad peavad vajalikuks.
12. Amet esitab korrapäraselt ja igal juhul vähemalt kord aastas Euroopa Parlamendile ja nõukogule üldistatud ja anonüümitud kujul koostatud aruannete kokkuvõtted. Neid kokkuvõtteid ja nende sisu käsitletakse konfidentsiaalsena.“

17) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 13a

Ameti kohapealsed kontrollid

1. Amet valmistab kohapealsed kontrollid ette ning teeb need tihedas koostöös ja koordineerides asjaomase liikmesriigi asjaomaste asutustega.

2. Artikli 13 lõigetes 5–8 sätestatud kohustuste täitmiseks võib amet teha kõiki vajalikke kohapealseid kontrolle uuritavate isikute sellistes ruumides, kus võidakse hoida äridokumente. Kui see on vajalik nõuetekohaseks ja tõhusaks kohapealseks kontrolliks, võib amet teha kõnealust kontrolli sellest uuritavatele isikutele ette teatamata.
3. Ameti ametnikel ja isikutel, keda amet on volitanud või määranud tegema kohapealset kontrolli, on isikute suhtes, kelle suhtes kohaldatakse ameti poolt lõike 6 kohaselt vastu võetud otsust, kõnealuse kontrolli tegemiseks vajalikus ulatuses õigus:
 - a) siseneda kõnealuste isikute asjakohastesse ruumidesse,
 - b) kontrollida raamatupidamisdokumente ja muid nende äriga seotud dokumente, olenemata sellest, millisel andmekandjal neid hoitakse;
 - c) teha või saada mis tahes kujul koopiaid või väljavõtteid sellistest raamatupidamis- või muudest dokumentidest;
 - d) pitseerida ettevõtlusruume ning raamatupidamis- ja muid dokumente sellise aja jooksul ja sellises ulatuses, mis on vajalik kontrolli tegemiseks;
 - e) küsida kõnealuste isikute esindajalt või töötajalt selgitusi kohapealse kontrolli sisu ja eesmärgiga seotud asjaolude või dokumentide kohta ning vastused talletada.

Esimese lõigu punktis d osutatud pitsereid ei paigaldata kauemaks kui 72 tunniks, välja arvatud igakülgsest põhjendatud juhtudel.

4. Kui on tekkinud mõistlik kahtlus, et kohapealse kontrolli sisuga seotud äridokumente, mis võivad olla asjakohased käesoleva määruse rikkumise tõendamiseks, hoitakse uurimise all olevate ettevõtjate direktorite, juhtide või teiste töötajate eravaldustes, võib amet otsuse alusel viia sellistes eravaldustes läbi kohapealse kontrolli. Sellistel juhtudel esitatakse lõikes 6 osutatud otsuses ka asjaolud, mille põhjal amet on jõudnud järeldusele, et põhjendatud kahtluse kriteerium on täidetud.
5. Ameti ametnikud ja isikud, keda amet on volitanud või määranud tegema kohapealset kontrolli, esitavad oma õiguste kasutamiseks kirjaliku volituse, milles on kindlaks määratud kohapealse kontrolli ese ja eesmärk.
6. Uuritavad isikud alluvad ameti vastu võetud otsusega ette nähtud kohapealsele kontrollile. Otsuses määratakse kindlaks kohapealse kontrolli sisu ja eesmärk, teatatakse selle alustamise kuupäev ning teavitatakse artiklis 13g sätestatud karistusmaksest, kui asjaomane isik ei allu uurimisele kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3, samuti õigusest lasta otsus Euroopa Liidu Kohtul (Euroopa Kohus) läbi vaadata. Amet konsulteerib enne kõnealuse otsuse vastuvõtmist selle liikmesriigi riikliku reguleeriva asutusega, kus kohapealne kontroll tehakse.

7. Kohapealse kontrolli tegemise asukohaks oleva liikmesriigi riikliku reguleeriva asutuse ametnikud ning selle volitatud või määratud isikud abistavad ameti taotluse korral aktiivselt ameti ametnikke ja muid ameti volitatud või määratud isikuid. Selleks on neil käesolevas artiklis sätestatud õigused. Riikliku reguleeriva asutuse ametnikud võivad taotluse alusel samuti kohapealses kontrollis osaleda.
8. Kui ameti ametnikud ning tema volitatud või määratud isikud leiavad, et isik seisab käesoleva artikli kohaselt ette nähtud kohapealsele kontrollile vastu, osutab asjaomase liikmesriigi riiklik reguleeriv asutus neile või teistele asjakohastele riiklikele reguleerivatele asutustele vajalikku abi, milleks vajaduse korral taotletakse abi politseilt või samaväärselt õiguskaitseasutusest, et võimaldada neil kohapealset kontrolli teha.
9. Kui lõikes 1 sätestatud kohapealseks kontrolliks või lõigetes 7 ja 8 sätestatud abiks on kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt nõutav riikliku õigusasutuse luba, taotleb seda amet. Amet võib seda luba taotleda ka ettevaatusabinõuna. Lõikes 4 osutatud juhtudel ei tohi kohapealset kontrolli teha ilma riikliku õigusasutuse eelneva loata.

10. Kui amet taotleb lõike 9 kohaselt luba, kontrollib riiklik õigusasutus,

- a) kas ameti otsus on autentne ning
- b) kas võetavad meetmed on kohapealse kontrolli eseme seisukohast proportsionaalsed ning ei ole meelevaldsed ega ülemäärased.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b kohaldamisel võib riiklik õigusasutus küsida ametilt üksikasjalikke selgitusi, eelkõige põhjuste kohta, miks amet kahtlustab artikli 13 lõikes 3 osutatud rikkumist, ning kahtlustatava rikkumise raskuse ja uuritava isiku seotuse kohta. Erandina määruse (EL) 2019/942 artiklitest 28 ja 29 võib ameti otsuse läbi vaadata ainult Euroopa Kohus.

Artikkel 13b

Teabenõue

1. Iga isik, kellelt amet seda nõuab, annab talle teavet, mida amet vajab oma kohustuste täitmiseks, mis on sätestatud artikli 13 lõigetes 5–8. Amet teeb oma teabenõudes järgmist:
 - a) viitab käesolevale artiklile kui nõude õiguslikule alusele;
 - b) nimetab teabenõude eesmärgi;
 - c) täpsustab, millist teavet vajatakse ja millises andmevormingus see tuleb esitada;

- d) määrab kindlaks nõudega proportsionaalse tähtaja, mille jooksul teave tuleb esitada;
 - e) teavitab isikut sellest, et teabenõude vastus ei tohi olla ebaõige ega eksitav.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabenõuetega seoses on ametil ka õigus võtta vastu otsuseid. Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 loetletud üksikasjadele teavitab amet oma otsuses isiku kohustusest teabenõudele vastata, artiklis 13g sätestatud karistusmaksest, kui asjaomane isik ei rahulda teabenõuet, ning õigusest lasta otsus Euroopa Kohtul läbi vaadata.
- Erandina määruse (EL) 2019/942 artiklitest 28 ja 29 võib ameti otsuse läbi vaadata ainult Euroopa Kohus.
3. Vastavalt lõikes 1 või 2 osutatud isikud või nende esindajad esitavad nõutud teabe. Kõnealused isikud vastutavad täielikult selle tagamise eest, et esitatud teave oleks täielik ja õige ning poleks eksitav.
4. Kui ameti ametnikud ning tema volitatud või määratud isikud leiavad, et isik ei rahulda teabenõuet, osutab asjaomase liikmesriigi riiklik reguleeriv asutus ametile viimase taotlusel lõikes 3 sätestatud kohustuse täitmise tagamiseks vajalikku abi, sealhulgas määrates kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega trahve.

5. Kui ameti ametnikud ning tema volitatud või määratud isikud leiavad, et isik keeldub nõutud teabe esitamisest, võib amet teha järeldused kättesaadava teabe põhjal.
6. Amet saadab lõikes 1 osutatud nõude või lõikes 2 osutatud otsuse koopia viivitamata asjaomaste liikmesriikide riiklikele reguleerivatele asutustele.

Artikkel 13c

Ütluste võtmise õigus

1. Amet võib oma artikli 13 lõigetest 5–8 tulenevate kohustuste täitmiseks küsitleda või võtta ütlusi igalt isikult, kes annab nõusoleku enda küsitlemiseks uuritava küsimusega seotud teabe kogumise eesmärgil. Amet võib saadud vastused talletada.
2. Kui asjaomase isiku lõike 1 kohane küsitlemine toimub ettevõtja ruumides, teatab amet sellest selle liikmesriigi riiklikule reguleerivale asutusele, mille territooriumil küsitlemine toimub. Kõnealuse liikmesriigi riiklik reguleeriv asutus võib abistada ameti ametnikke või tema volitatud või määratud isikuid küsitlemise läbiviimisel.

Artikkel 13d

Menetluslikud tagatised

1. Amet teeb kohapealseid kontrolle, nõuab teavet ja võtab ütlusi, austades täielikult tema uuritavatele isikutele ette nähtud menetluslikke tagatisi, sealhulgas järgmisi:
 - a) õigus mitte teha ennast süüstavaid avaldusi;
 - b) õigus saada abi vabalt valitud isikult;
 - c) õigus kasutada selle liikmesriigi mis tahes ametlikku keelt, kus kohapealne kontroll tehakse;
 - d) õigus esitada märkusi end puudutavate asjaolude kohta enne uurimisarunde vastuvõtmist vastavalt artikli 13 lõikele 11;
 - e) õigus saada küsitlemise protokoll koopia ja see heaks kiita või lisada sinna märkusi.

Üleskutse esitada märkusi punktis d osutatud õiguse kohaselt sisaldab kokkuvõtet asjaomase isikuga seotud asjaoludest ning selles määratakse piisav tähtaeg märkuste esitamiseks. Igakülgsest põhjendatud juhtudel võib amet otsustada märkuste esitamise kutse saatmise edasi lükata, kui see on vajalik, et säilitada riikliku asutuse tehtava kohapealse kontrolli või käimasoleva või tulevase haldus- või kriminaaluurimise konfidentsiaalsus.

2. Amet kogub tema uuritavaid isikuid süüstavaid ja süüst vabastavaid tõendeid ning teeb kohapealseid kontrolle, nõuab teavet ja võtab ütlusi objektiivselt ja erapooletult ning kooskõlas süütuse presumptsiooni põhimõttega.
3. Amet teeb kohapealseid kontrolle, nõuab teavet ja võtab ütlusi, järgides täielikult kohaldatavaid konfidentsiaalsusnõudeid ja liidu andmekaitseenorme.
4. Määruse (EL) 2019/942 artikli 14 lõiget 6 ei kohaldata artikli 13a lõike 6 või artikli 13b lõike 2 kohaselt vastu võetud ameti otsuste suhtes.

Artikkel 13e

Vastastikune abi

Selleks et tagada artiklites 13–13c sätestatud asjakohaste nõuete täitmine, abistavad uurimise käigus riiklikud reguleerivad asutused ja amet üksteist.

Artikkel 13f

Uuriija

1. Selleks et täita artikli 13 lõigetest 5–8 tulenevaid kohustusi, võib amet, kui ta peab seda uurimise tulemuslikkuse ja tõhususe tagamiseks asjakohaseks, ning võttes arvesse oma olemasolevaid siseressursse, nimetada ametisse ameti siseselt spetsiaalse uurija, et juhtida uurimist.

2. Oma ülesannete täitmiseks võib uurija kasutada ameti kasutatavaid volitusi, sealhulgas artiklites 13a, 13b ja 13c sätestatud volitusi, austades samal ajal artiklis 13c sätestatud menetluslikke tagatisi. Oma ülesannete täitmisel on uurijal juurdepääs kõikidele ameti poolt järelevalvetegevuse käigus kogutud dokumentidele ja teabele, mis on uurimise seisukohast asjakohased.

Artikkel 13g

Karistusmaksed

1. Amet määrab otsusega uurimise all olevale isikule karistusmaks, et sundida teda
 - a) alluma artikli 13a lõike 6 alusel vastu võetud otsusega määratud kohapealsele kontrollile;
 - b) esitama teavet, mida nõutakse artikli 13b lõike 2 alusel vastu võetud otsusega.
2. Karistusmaks määratakse iga päev, kuni asjaomane isik täidab asjaomased artikli 13a lõikes 6 või artikli 13b lõikes 2 osutatud otsused.
3. Karistusmaks peab olema mõjus ja proportsionaalne. Seetõttu on juriidiliste isikute puhul karistusmaks summa 3 % eelmise majandusaasta keskmisest päevakäibest või füüsiliste isikute puhul 2 % eelmise kalendriaasta keskmisest päevasissetulekust. Karistusmaks arvutatakse alates kuupäevast, mis on sätestatud otsuses, millega karistusmaks määratakse.

4. Karistusmakset võib määrata mitte rohkem kui kuueks kuuks alates ameti otsuse teatavakstegemisest.
5. Erandina määruse (EL) 2019/942 artiklitest 28 ja 29 võib ameti otsuse läbi vaadata ainult Euroopa Kohus.

Artikkel 13h

Karistusmaksete otsuste menetluslikud tagatised

1. Olenemata määruse (EL) 2019/942 artikli 14 lõikest 6 annab amet enne käesoleva määruse artikli 13g kohase karistusmakse otsuse tegemist isikutele, kellele selline otsus on adresseeritud, võimaluse esitada oma seisukoht ameti järelduste kohta. Ameti otsused põhinevad üksnes sellistel järeldustel, mille kohta asjaomastel isikutel on olnud võimalik esitada oma seisukoht.
2. Uurimise ajal tagatakse täielikult asjaomaste isikute kaitseõigus. Neil isikutel on õigus tutvuda nende ameti toimikus olevate dokumentidega, mis on olulised ameti otsuse jaoks määrata karistusmakse, tingimusel et seejuures võetakse arvesse teiste isikute õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi. Toimikuga tutvumise õigus ei hõlma konfidentsiaalset teavet ega ameti ettevalmistavaid sisedokumente.

Artikkel 13i

Karistusmakse olemus, karistusmakse täitmisele pööramine ning laekunud tulu jaotamine

1. Artikli 13g alusel määratava karistusmakse olemus on halduslik.
2. Artikli 13g kohaselt määratud karistusmaksed on täitmisele pööratavad.

Täitmisele pööramist reguleeritakse asjaomaste liikmesriikide kohaldatavate riigisiseste menetlusnormidega.

Korraldus selle täitmisele pööramise kohta ilma muude formaalsusteta peale otsuse autentsuse kontrolli lisab ameti otsusele riiklik asutus, mille iga liikmesriigi valitsus selleks otstarbeks määrab ning ametile ja Euroopa Kohtule teatavaks teeb.

Kui määratud riiklik asutus on kolmandas lõigus osutatud formaalsused lõpetanud, võib amet asjaomaste sätete kohaldamisel liikuda edasi täitmisele pööramisega kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, esitades asja otse määratud riiklikule asutusele.

Täitmisele pööramise võib peatada ainult Euroopa Kohtu otsusega. Asjaomaste riiklike kohtute pädevusse kuuluvad siiski kaebused täitmisele pööramise ebaõige viisi kohta.

3. Karistusmaksete summad kantakse Euroopa Liidu üldeelarvesse.

Artikkel 13j

Otsuste läbivaatamine Euroopa Kohtus

Euroopa Kohtul on täielik pädevus vaadata läbi ameti otsused, millega määratakse karistusmaksed. Kohus võib karistusmaks tühistada, seda vähendada või seda suurendada.“

- 18) Artikkel 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 15

Ametialaselt tehinguid vahendavate või täitvate isikute kohustused

1. Iga energia hulgimüügitoodetega seoses ametialaselt tehinguid vahendav isik, kellel on põhjust kahtlustada, et kauplemiskorraldus või tehing, sealhulgas selle tühistamine või muutmine, olenemata sellest, kas see on esitatud organiseeritud turul või väljaspool seda, võib rikkuda artikli 3, 4 või 5 nõudeid, teatab sellest ametile ja asjaomasele riiklikule reguleerivale asutusele viivitamata ja igal juhul mitte hiljem kui nelja nädala jooksul pärast päeva, kui kõnealune isik kahtlasest sündmusest teada saab.
2. Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 16 alusel ametialaselt tehinguid täitev isik, kes täidab ka selliste energia hulgimüügitoodetega seotud tehinguid, mis ei ole finantsinstrumendid, ja kellel on põhjust kahtlustada, et kauplemiskorraldus või tehing, sealhulgas selle tühistamine või muutmine, olenemata sellest, kas see on esitatud organiseeritud turul või väljaspool seda, võib rikkuda käesoleva määruse artikli 3, 4 või 5 nõudeid, teatab sellest ametile ja asjaomasele riiklikule reguleerivale asutusele viivitamata ja mitte hiljem kui nelja nädala jooksul pärast päeva, kui kõnealune isik kahtlasest sündmusest teada saab.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud isikud kehtestavad tulemusliku korra, süsteemid ja menetlused ning rakendavad neid pidevalt, et
 - a) tuvastada võimalikud artikli 3, 4 või 5 nõuete rikkumised;
 - b) tagada, et nende töötajad, kes teevad käesoleva artikli kohaldamiseks järelevalvet, ei satu huvide konflikti ja tegutsevad sõltumatult;
 - c) tuvastada kahtlasi korraldusi ja tehinguid ning neist teatada.
4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamist, kohaldatakse ametiaselt tehinguid vahendavate või täitvate isikute suhtes norme, mille kohaselt tuleb teavitada liikmesriike, kus võimalikus rikkumises osalev turuosaline on registreeritud ja kus energia hulgimüügitoode tarnitakse. Kõnealune teade adresseeritakse nende liikmesriikide riiklikele reguleerivatele asutustele.
5. Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel igal aastal annab amet välja ja teeb avalikuks koostöös riiklike reguleerivate asutustega ning kooskõlas kohaldatavate andmekaitsealaste õigusaktidega aruande, mis sisaldab koondteavet, välja arvatud tundlik äriteave, käesoleva artikli rakendamise kohta, eelkõige seoses järgmisega:
 - a) lõikes 3 osutatud kord, süsteemid ja menetlused ning nende tulemuslikkus;
 - b) riiklike reguleerivate asutuste analüüs kahtlaste tehingute kohta, reageerimine kahtlastest tehingutest teatamise halvale kvaliteedile ja sellistest tehingutest teatamata jätmisele ning seotud tegevus seoses nõuete täitmise tagamisega ja karistustega.“

19) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Amet avaldab asjakohasel juhul mittesiduvad suunised

a) artiklis 2 sätestatud mõistete kohaldamise kohta, sealhulgas seoses mitteammendava loetelu koostamisega pikaajalise protsessi asjakohastest vaheetappidest juhtudel, kui teave iseenesest vastab artikli 2 punktis 1 sätestatud kriteeriumidele, ning

b) sellise turukäitumise mitteammendavate tunnuste ja näidete kohta, mis on seotud turuga manipuleerimisega, samuti artiklis 3 osutatud siseteabel põhineva kauplemisega.“;

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Riiklikud reguleerivad asutused, liikmesriikide pädevad finantsjärelevalveasutused, riiklikud konkurentsiasutused ja riiklikud maksuhaldurid kehtestavad asjakohased koostöövormid, et tagada õigeaegne, tulemuslik ja tõhus uurimine ja nõuete täitmine ning aidata kaasa sidusale ja järjepidevale lähenemisviisile uurimise ja kohtumenetluste osas ning käesoleva määruse ja asjaomase finants- ja konkurentsioiguse järgimise tagamisele.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Enne sellise otsuse vastuvõtmist, milles leitakse, et käesolevat määrust on rikutud, võib riiklik reguleeriv asutus sellest ametile teatada ning esitada talle juhtumi kokkuvõtte ja kavandatava otsuse ühes asjaomase liikmesriigi riigikeeles. Pärast otsuse vastuvõtmist, milles leitakse, et käesolevat määrust on rikutud, esitab riiklik reguleeriv asutus selle otsuse ametile, sealhulgas selle otsuse vastuvõtmise kuupäeva, karistatavate isikute nimed, käesoleva määruse artikli, mida on rikutud, ja määratud karistuse. Samal ajal teatab riiklik reguleeriv asutus ametile, millise teabe ta on artikli 18 lõike 6 alusel üldsusele avalikustanud, ning teavitab ametit viivitamata, kui selline teave hiljem muutub. Amet koostab avaliku loetelu teabest, mille riiklikud reguleerivad asutused on artikli 18 lõike 6 alusel üldsusele avalikustanud.“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) riiklikud reguleerivad asutused menetlevad teateid käesoleva määruse võimalike rikkumiste kohta põhjendamatu viivitusega ja võimaluse korral ühe aasta jooksul kõnealuste teadete kättesaamisest ning teavitavad oma liikmesriigi pädevat finantsasutust ja ametit, kui neil on põhjendatud alust kahtlustada, et energia hulgimüügiturgudel on toime pandud tegu, mis kujutab endast turu kuritarvitamist määruse (EL) nr 596/2014 tähenduses, või ollakse sellist tegu toime panemas, ja see tegu mõjutab finantsinstrumente, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse määruse artiklit 2; selleks otstarbeks võivad riiklikud reguleerivad asutused koos oma liikmesriigi pädeva finantsjärelevalveasutusega luua asjakohased koostöövormid;“

ii) lisatakse järgmine punkt:

„e) kui ametil ja riiklikul reguleerival asutusel on põhjendatud alust kahtlustada, et energia hulgimüügiturul on toime pandud tegu, mis kujutab endast tõenäoliselt maksupettust, või et ollakse sellist tegu toime panemas, teatab ta sellest pädevale riiklikule maksuhaldurile ja Eurofiscile.“

20) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 16a

Ülesannete ja kohustuste delegeerimine

1. Riiklikud reguleerivad asutused võivad käesolevas artiklis sätestatud tingimustel delegeerida ülesandeid ja kohustusi ametile või muule riiklikule reguleerivale asutusele, kui viimane sellega nõustub. Liikmesriigid võivad kehtestada kohustuste delegeerimisega seotud erikorra, mida tuleb järgida enne, kui nende riiklikud reguleerivad asutused sõlmivad delegeerimiskokkulepped, ning piirata delegeerimise ulatust, nii et see hõlmaks vaid seda, mis on vajalik turuosaliste või kontsernide tulemuslikuks järelevalveks.

Amet võib abistada riiklikke reguleerivaid asutusi, andes välja mittesiduvaid suuniseid või vahetades riiklike reguleerivate asutuste vahel parimaid tavasid ülesannete ja kohustuste delegeerimise küsimuses.
2. Ülesannete ja kohustuste delegeerimine toob kaasa käesolevas määruses sätestatud pädevuse ümberjaotamise. Delegeeritud kohustustega seonduvat menetlust, nende täitmise tagamist ning halduslikku ja kohtulikku kontrolli reguleeritakse selle liikmesriigi õigusega, kus asub asutus, kellele kohustused on delegeeritud.
3. Riiklikud reguleerivad asutused teavitavad ametit kõigist delegeerimiskokkulepetest, mille nad kavatsevad sõlmida. Nad ei sõlmi kõnealuseid kokkuleppeid enne ühe kuu möödumist ameti teavitamisest.

4. Amet võib kavandatud delegerimiskokkuleppe kohta, millest on vastavalt lõikele 3 teavitatud, esitada arvamuse ühe kuu jooksul alates teavituse saamisest.
5. Amet avaldab asjakohasel viisil kõik riiklike reguleerivate asutuste sõlmitud delegerimiskokkulepped, et tagada kõigi asjaomaste isikute nõuetekohane teavitamine.

Artikkel 16b

Suunised ja soovitused

1. Selleks et kehtestada liidus järjepidevad, tõhusad ja tulemuslikud järelevalvetavad ning tagada liidu õiguse ühtne, ühetaoline ja järjepidev kohaldamine, esitab amet kõigile riiklikele reguleerivatele asutustele või kõigile turuosalistele suuniseid ja soovitusi ning ühele või mitmele riiklikule reguleerivale asutusele või ühele või mitmele turuosalisele soovitusi artiklite 3–5a, 8, 9 ja 9a ning artikli 10 lõike 1 kohaldamise kohta.
2. Amet peab esitatavate suuniste ja soovituste üle piisava ja realistliku ajavahemiku jooksul asjakohaseid avalikke konsultatsioone asjaomaste turuosalistega ning analüüsib selliste suuniste ja soovituste esitamisega kaasnevat võimalikku kulu ja kasu. Need konsultatsioonid ja analüüsid on suuniste või soovituste kohaldamisala, laadi ja mõjuga proportsionaalsed.

3. Riiklikud reguleerivad asutused ja turuosalisel võtavad kõnealuseid suuniseid ja soovitusi asjakohasel määral arvesse.
4. Riiklikud reguleerivad asutused võivad ametit korrapäraselt teavitada neile adresseeritud suuniste või soovitude rakendamisest.
5. Kui suunises või soovituses seda nõutakse, teatavad turuosalisel ametile konkreetse suunise või soovitude rakendamisest. Ameti nõudmisel esitavad turuosalisel teatatu kohta selged ja üksikasjalikud tõendid.
6. 12 kuu jooksul pärast lõike 1 kohase suunise või soovitude andmist võib amet korraldada konsultatsiooni, sealhulgas riiklike reguleerivate asutuste või turuosalistega, et hinnata kõnealuste suuniste või soovitude asjakohasust ja tulemuslikkust.
7. Amet lisab esitatud suunised ja soovitud määruse (EL) 2019/942 artikli 19 lõike 1 punktis k osutatud aruandesse.“

21) Artikli 17 lõige 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Ilma et see piiraks kriminaalõiguse valdkonda kuuluvate juhtumite menetlemist või teiste käesoleva määruse sätete või muu asjakohase liidu õiguse kohaldamist, ei tohi lõikes 2 osutatud isikud teha oma ametikohustuste täitmisel saadud konfidentsiaalset teavet teatavaks ühelegi teisele isikule või asutusele, välja arvatud niisugusel kokkuvõtlikul või üldistatud kujul, kus üksikuid turuosalisi ei ole võimalik eraldi identifitseerida.“

22) Artiklid 18 ja 19 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 18

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende täitmise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed ning kajastama rikkumise olemust, kestust ja raskust, tarbijatele tekitatud kahju ning siseteabel põhinevast kauplemisest ja turuga manipuleerimisest saadavat võimalikku kasu.

Ilma et see piiraks kriminaalkaristuste kohaldamist ja artikli 13 kohaseid riiklike reguleerivate asutuste järelevalvevolitusi, näevad liikmesriigid kooskõlas riigisisese õigusega ette, et riiklikel reguleerivatel asutustel on õigus kehtestada asjakohaseid haldustrahve ja muid haldusmeetmeid seoses käesoleva määruse rikkumistega, nagu on osutatud artikli 13 lõikes 1.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja ametit nimetatud sätetest ning teavitavad neid viivitamata nende hilisematest muudatustest.

2. Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole haldustrahve ette nähtud, võib käesolevat artiklit kohaldada sellisel viisil, et trahvi menetlemise algatab pädev asutus ning selle määravad pädevad riiklikud kohtud, tagades seejuures, et kõnealused õiguskaitsevahendid on tulemuslikud ja järelevalveasutuste määratud haldustrahvidega samaväärse mõjuga. Igal juhul peavad määratavad trahvid olema mõjusad, proportsionaalsed ja heidutavad. Kõnealused liikmesriigid teavitavad komisjoni käesoleva lõike kohaselt vastuvõetavatest õigusnormidest hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] ning teatavad komisjonile viivitamata kõigist hilisematest neid õigusnorme mõjutavatest muudatustest.
3. Liikmesriigid tagavad kooskõlas riigisisese õigusega ja ne bis in idem põhimõtte kohaselt, et riiklikel reguleerivatel asutustel on õigus määrata käesoleva määruse rikkumise korral vähemalt ühte või mitut järgmist haldustrahvi ja kohaldada teisi järgmisi haldusmeetmeid:
 - a) nõuda rikkumise lõpetamist;
 - b) nõuda sisse rikkumise tulemusel teenitud kasum või välditud kahjum, kui sellist kasumit või kahjumit on võimalik kindlaks teha;
 - c) esitada avalik hoiatus või teadaanne;
 - d) määrata karistusmaksid;
 - e) määrata haldustrahve;

4. Füüsiliste isikute puhul on lõike 3 punktis e osutatud maksimaalsed haldustrahvid järgmised:

- a) artiklite 3 ja 5 rikkumise korral vähemalt 5 000 000 eurot;
- b) artiklite 4 ja 15 rikkumise korral vähemalt 1 000 000 eurot;
- c) artiklite 8 ja 9 rikkumise korral vähemalt 500 000 eurot;

Olenemata lõike 3 punktist e ei ole haldustrahvi summa suurem kui 20 % asjaomase füüsilise isiku eelmise kalendriaasta aastasest sissetulekust. Kui füüsiline isik on saanud rikkumisest otseselt või kaudselt rahalist kasu, on haldustrahvi summa vähemalt võrdne saadud kasuga.

5. Juriidilise isiku puhul on lõike 3 punktis e osutatud maksimaalsed haldustrahvid järgmised:

- a) artiklite 3 ja 5 rikkumise korral vähemalt 15 % eelmise majandusaasta aastasest kogukäibest;
- b) artiklite 4 ja 15 rikkumise korral vähemalt 2 % eelmise majandusaasta aastasest kogukäibest;
- c) artiklite 8 ja 9 rikkumise korral vähemalt 1 % eelmise majandusaasta aastasest kogukäibest.

Olenemata lõike 3 punktist e ei ületa haldustrahvi summa 20 % asjaomase juriidilise isiku eelmise majandusaasta aastasest kogukäibest. Kui juriidiline isik on rikkumisest otseselt või kaudselt saanud rahalist kasu, on haldustrahvi summa vähemalt võrdne selle kasuga.

6. Liikmesriigid tagavad, et riiklik reguleeriv asutus võib avalikustada meetmed või karistused, mis on määratud käesoleva määruse rikkumise eest, välja arvatud juhul, kui selline üldsusele avalikustamine tekitaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju.
7. Liikmesriigid tagavad, et riiklikud reguleerivad asutused võtavad haldustrahvide ja muude haldusmeetmete liigi ja ulatuse kindlaksmääramisel arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas, kui see on asjakohane, järgmist:
 - a) rikkumise raskusaste ja kestus;
 - b) rikkumise eest vastutava isiku vastutuse ulatus;
 - c) rikkumise eest vastutava isiku finantsseisund, mida näitab näiteks juriidilise isiku kogu aastakäive või füüsilise isiku aastane sissetulek;
 - d) rikkumise eest vastutava isiku teenitud kasumi või ära hoitud kahjumi suurus, kui selline kasum või kahjum on võimalik kindlaks määrata;

- e) rikkumise eest vastutava isiku valmidus teha pädeva asutusega koostööd, ilma et see piiraks vajadust tagada selle isiku teenitud kasumi või ära hoitud kahjumi sissenõudmine;
 - f) rikkumise eest vastutava isiku varasemad rikkumised;
 - g) meetmed, mida rikkumise eest vastutav isik on võtnud, et hoida ära rikkumise kordumine, ning
 - h) sama rikkumise eest vastutava isiku suhtes algatatud kriminaal- ja haldusmenetluste ja -trahvide korduvus.
8. Riiklikud reguleerivad asutused teevad käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu alusel haldustrahvide määramise ja muude haldusmeetmete kohaldamise volituste kasutamisel tihedat koostööd, tagamaks, et nende järelevalve- ja uurimisvolitused ning nende määratavad haldustrahvid ja kohaldatavad haldusmeetmed on käesoleva määruse mõttes mõjusad ja asjakohased. Nad kooskõlastavad oma tegevuse kooskõlas artikli 16 lõikega 2, et vältida võimalikku dubleerimist ja tegevuse kattumist järelevalve- ja uurimisvolituste kasutamisel ning haldustrahvide kohaldamisel piiriüleste juhtumite korral.
9. Hiljemalt ... [kolm aastat pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga kolme aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse, kas liikmesriikides on karistused käesoleva määruse rikkumise eest ette nähtud ja kas neid kohaldatakse järjepidevalt.

Artikkel 19

Rahvusvahelised suhted

Kui see on vajalik käesolevas määruuses sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja ilma et see piiraks liikmesriikide ja liidu institutsioonide ja organite, sealhulgas Euroopa välisteenistuse vastavat pädevust, võib amet luua kontakte ja sõlmida halduskokkuleppeid järelevalveasutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide haldusasutustega, eelkõige liidu energia hulgimüügiturgu mõjutavate asutustega, et edendada reguleeriva raamistiku ühtlustamist. Kõnealused kokkulepped ei loo liidule ja selle liikmesriikidele õiguslikke kohustusi ega takista liikmesriike ja nende pädevaid asutusi sõlmimast kahe- või mitmepoolseid kokkuleppeid kõnealuste järelevalveasutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide või kolmandate riikide haldusasutustega. Kõnealused kokkulepped võivad puudutada ühist huvi pakkuvaid aspekte, nagu andmete kogumise ning andmete või muu teabe analüüsimise ja hindamise metoodika ning muud pädevusvaldkonnad.“

23) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 6 lõike 1 punktides a ja b osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 28. detsembrist 2011. Artikli 4a lõikes 8, artikli 6 lõike 1 punktis c ja artikli 9a lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev].

Komisjon koostab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne asjaomase viieaastase tähtaja möödumist.

Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4a lõikes 8, artikli 6 lõikes 1 ja artikli 9a lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artikli 4a lõike 8, artikli 6 lõike 1 või artikli 9a lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

24) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 21a

Aruandlus ja läbivaatamine

1. Hiljemalt 1. juuniks 2027 ja seejärel iga viie aasta järel hindab komisjon pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist käesoleva määruse kohaldamist, eelkõige seoses selle mõjuga turukäitumisele, turuosalistele, likviidsusele, aruandlusnõuetele, sealhulgas LNG-turu andmetele, ja turuosaliste halduskoormuse tasemele, sealhulgas võimalikele takistustele uute turuosaliste turule sisenemisel, ning ameti tegevust seoses oma eesmärkide, volituste ja ülesannetega. Nende hindamiste alusel koostab komisjon aruande ja esitab selle põhjendamatult viivitusega Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kui see on asjakohane, lisatakse kõnealustele aruannetele seadusandlikud ettepanekud.

2. Hiljemalt 1. juuniks 2025 hindab komisjon kriminaalkaristuste kehtestamise tulemuslikkust liikmesriikide poolt tahtlike ja raskete turu kuritarvitamise juhtumite eest liidu energia hulgimüügiturgudel ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Selles aruandes võidakse pakkuda välja asjakohaseid meetmeid, mis võivad hõlmata seadusandliku ettepaneku esitamist.“

Artikkel 2

Määruse (EL) 2019/942 muutmine

Määrust (EL) 2019/942 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 6 lõige 8 jäetakse välja.
- 2) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:
 - a) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teostab ja koordineerib uurimisi vastavalt määruse (EL) nr 1227/2011 artiklitele 13–13c ja artiklile 16.“;

b) lisatakse järgmised punktid:

„d) annab siseteabeplatvormidele ja registreeritud aruandlusmehhanismidele tegevuslubasid ja teostab nende üle järelevalvet vastavalt määruse (EL) nr 1227/2011 artiklitele 4a ja 9a.

e) omab volitust määrata karistusmaks määruse (EL) nr 1227/2011 artiklis 13g osutatud juhtudel.“

3) Artikli 32 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. ACER võtab lõivu määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 8 kohaselt turuosaliste või nende nimel teavet esitavate isikute või üksuste esitatud teabe kogumise, käitlemise, töötlemise ja analüüsimise eest ning kõnealuse määruse artiklite 4 ja 4a kohaselt siseteabe avalikustamise eest. Lõive maksavad registreeritud aruandlusmehhanismid ja siseteabeplatvormid. Nendest lõivudest saadava tuluga võib katta ka kulusid, mis tekivad ACERile määruse (EL) nr 1227/2011 artiklite 13–13c ja artikli 16 kohaselt järelevalve- ja uurimisvolituste kasutamisega.“

Artikkel 3
Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Erandina lõikest 1 kehtivad järgmised kohaldamise alguskuupäevad:
 - a) artikli 1 punkte 6 ja 13 seoses määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 4a lõigetega 1–7 ja artikli 9a lõigetega 1–5 kohaldatakse alates nimetatud punktide alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast;
 - b) artikli 1 punkti 10 seoses määruse (EL) nr 1227/2011 artiklitega 7a–7e kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025;
 - c) artikli 1 punkti 18 seoses määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 15 lõikega 2 kohaldatakse alates ... [kuus kuud pärast käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja